

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра банківської справи

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Виведення неплатоспроможних банків з ринку

Студента 2 курсу бм групи
спеціальності 072 «Фінанси,
банківська справа та страхування»
спеціалізації «Банківська справа»

Науковий керівник
канд. екон. наук

Гарант освітньої програми
д-р екон. наук,
професор

Сірого Віктора
Васильовича

Еркес Олена
Євгенівна

Шульга Наталія
Петрівна

Київ – 2019

Зміст

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОЦЕСУ ВИВЕДЕННЯ НЕПЛАТОСПОМОЖНИХ БАНКІВ З РИНКУ	6
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ ВИВЕДЕННЯ НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ БАНКІВ З ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ	14
2.1 Дослідження тенденцій та причин виведення неплатоспроможних банків з вітчизняного ринку	14
2.2 Оцінювання наслідків виведення неплатоспроможних банків з вітчизняного ринку	30
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ВИВЕДЕННЯ НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ БАНКІВ З РИНКУ	43
3.1 Удосконалення механізму виведення неплатоспроможних банків з ринку	43
3.2 Захист прав клієнтів неплатоспроможних банків в процесі виведення їх з ринку	49
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	55
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	59
ДОДАТКИ	64

ВСТУП

Актуальність дослідження. Розвиток вітчизняного банківського сектору за останні декілька років демонструє стійку тенденцію до зменшення кількості банківських установ. Така тенденція характеризується значною кількістю проблемних та неплатоспроможних банків на ринку, що потребують оздоровлення або ж примусової ліквідації. Процес виведення неплатоспроможних банків з ринку є досить трудомістким та тривалим. Даний процес полягає зокрема в обґрунтуванні ефективного інструментарію виведення неплатоспроможного банку з ринку та чіткої реалізації всіх етапів даного механізму. Дослідження цього процесу в сучасних реаліях набуває особливого значення, враховуючи, що процес ліквідації неплатоспроможних банків пов'язаний із відшкодуванням коштів вкладникам таких банків за рахунок коштів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, що й зумовлює високий рівень актуальності теми даного дослідження.

Концептуальні положення, дослідження теоретичних та практичних проблем механізму виведення неплатоспроможних банків з ринку висвітлені у наукових працях таких українських і зарубіжних учених, як: Є.О. Алісова, Я.О. Берназюка, С.В. Безвуха, А.А. Богомоллова, М.І. Бухтік, Л.К. Воронової, М.М. Євстратенка, С.В. Запольського, А.Т. Ковальчука, Д.Ю. Колчанова, Т.А. Латковської, О.А. Лукашева, Т.В. Мазур, І.Г. Маласаєвої, А.Т.А. Мах, О.А. Музики-Стефанчук, М.В. Комісарової, А.А. Нечай, В.І. Огієнка, О.П. Орлюк, Т.О. Пахаліної, Д.М. Рудова, Л.А. Савченко, А.І. Сироти, О.В. Турбанова, С.О. Устимової, В.Д. Чернадчука, М.Ю. Яковчука та інших. Вивчення праць вказаних науковців дозволяє ґрунтовно підійти до дослідження даної теми.

Відаючи належне науковим напрацюванням вчених, до сих пір залишаються дискусійними та недостатньо дослідженими окремі теоретичні, методичні та практичні аспекти, зокрема питання щодо обґрунтування ефективного інструментарію виведення неплатоспроможних банків з ринку, а також доцільності відшкодування коштів вкладникам неплатоспроможних

банків за рахунок Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Актуальність вищезазначених положень, а також теоретично-прикладна цінність їхнього вирішення зумовили вибір теми даного наукового дослідження, визначили його мету та завдання.

Метою дослідження є дослідження теоретичних та методичних засад процесу виведення неплатоспроможних банків з ринку, а також удосконалення механізму реалізації даного процесу в Україні.

Для досягнення цієї мети були сформульовані такі **завдання**:

- Вивчити теоретичні засади процесу виведення неплатоспроможних банків з ринку;
- Дослідити тенденції та причини виведення неплатоспроможних банків з вітчизняного ринку;
- Оцінити наслідки виведення неплатоспроможних банків з вітчизняного ринку;
- Удосконалити механізм виведення неплатоспроможних банків з ринку;
- Розробити рекомендації щодо захисту прав клієнтів неплатоспроможних банків в процесі виведення їх з ринку.

Об'єктом дослідження є процес виведення неплатоспроможних банків з ринку, а **предметом дослідження** – теоретико-методичні та практичні аспекти процесу виведення неплатоспроможних банків з ринку.

Методи дослідження. Теоретико-методологічну основу дослідження становлять наукові праці, нормативно-правові документи НБУ та ФГВФО. В основу дослідження покладено загальнонаукові та спеціальні методи пізнання: абстрактно-логічний – для аналізу фахової літератури, теоретичного узагальнення й формування висновків; декомпозиції – для розкриття мети дослідження та постановки завдань; методи аналізу та синтезу – для дослідження процесу виведення неплатоспроможних банків з вітчизняного ринку та оцінки наслідків таких процесів.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі і нормативно-правові акти з питань регулювання діяльності банків; офіційні дані Національного банку

України; офіційні дані Фонду гарантування вкладів фізичних осіб; фінансова звітність банків; монографічні дослідження та наукові публікації з досліджуваної проблеми.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у наступному:

удосконалено: методичні положення щодо захисту прав клієнтів неплатоспроможних банків в процесі виведення їх з ринку шляхом впровадження механізму гарантування вкладів юридичних осіб в разі неплатоспроможності банків та їх подальшої ліквідації.

Практичне значення одержаних результатів. Отримані результати можуть бути використані Національним банком України та Фондом Гарантування вкладів фізичних осіб при внесенні змін та доповнень до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та Положення «Про виведення неплатоспроможного банку з ринку», затверджене рішенням Виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб №2 від 05.07.2012 року.

Особистий внесок магістра. Випускна кваліфікаційна робота є самостійним завершеним дослідженням автора.

Публікації. Окремі результати дослідження знайшли відображення в науковій статті: Сірий В.В. «Теоретичні засади процесу виведення неплатоспроможних банків з ринку» //Управління діяльністю фінансових установ: зміни стереотипів: зб. наук. ст. студ. заоч. форми навчання / відп. ред. Н.П. Шульга. – Київ.: Київ. нац. торг. - екон. ун-т, 2019. – Ч. 1. – 307 с. (С.225-230). Обсяг статті становить 0,4 д.а.

Обсяг та структура роботи. Робота складається з 3 розділів, вступу, висновків, списку використаних джерел та додатків. Обсяг роботи складає 84 сторінок. В роботі представлено 11 таблиць, 10 рисунків, 7 додатків та використано 35 наукових джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОЦЕСУ ВИВЕДЕННЯ НЕПЛАТОСПОМОЖНИХ БАНКІВ З РИНКУ

У вітчизняному банківському секторі організація процесу виведення неплатоспроможних банків з ринку здійснюється із застосуванням встановлених законодавством способів у межах здійснення процедури тимчасової адміністрації або ліквідації банку внаслідок визнання його проблемним та неплатоспроможним. Саме тому, вважаємо за доцільне розпочати наше дослідження з визначення сутності неплатоспроможного та проблемного банку відповідно до діючого вітчизняного законодавства.

Відповідно до Статті 75 Закону України «Про банки та банківську діяльність» Національний банк України зобов'язаний прийняти рішення про віднесення банку до категорії проблемних за умови його відповідності хоча б одному з таких критеріїв [1]:

1) банк протягом звітного місяця допустив зменшення на 5 і більше відсотків:

щоденного розміру регулятивного капіталу нижче встановленого нормативно-правовими актами Національного банку України мінімального розміру регулятивного капіталу - п'ять і більше разів та/або значення нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу нижче встановленого нормативно-правовими актами Національного банку України нормативного значення цього нормативу - два і більше разів;

2) банк не виконав вимогу вкладника або іншого кредитора, строк якої настав п'ять і більше робочих днів тому, та/або встановлено факти невідображення в бухгалтерському обліку документів клієнтів банку, що не виконані банком у встановлений законодавством України строк;

3) системне порушення банком законодавства, що регулює питання запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

4) банк протягом звітного місяця допустив зменшення на 5 і більше відсотків значення хоча б одного з нормативів ліквідності нижче мінімальних нормативних значень, встановлених нормативно-правовими актами Національного банку України, що розраховуються: за щоденними розрахунками - п'ять і більше разів; щодаки - два і більше разів;

4-1) обсяг негативно класифікованих активів банку (крім санаційного) становить 40 відсотків і більше загальної суми активів, за якими має оцінюватися ризик та формуватися резерв згідно з нормативно-правовими актами Національного банку України;

5) банк не має ефективних та адекватних систем внутрішнього контролю та/або управління ризиками, що створює загрозу інтересам вкладників чи інших кредиторів банку;

6) систематичне подання та/або оприлюднення недостовірної інформації або звітності з метою приховування реального фінансового стану банку, у тому числі щодо операцій із пов'язаними з банком особами.

Зазначимо, що Національний банк України має право віднести банк до категорії проблемних з інших підстав, визначених нормативно-правовими актами Національного банку України. Рішення Національного банку України про віднесення банку до категорії проблемного є банківською таємницею [1].

Проблемний банк у строк до 180 днів зобов'язаний привести свою діяльність у відповідність із вимогами законодавства та у строк до семи днів повідомити Національний банк України про заходи, які він вживатиме з метою приведення своєї діяльності у відповідність із вимогами законодавства, та на вимогу Національного банку України повідомляти його про хід виконання цих заходів. Національний банк України протягом 180 днів з дня віднесення банку до категорії проблемних має право прийняти рішення про визнання діяльності

банку такою, що відповідає законодавству, або про віднесення банку до категорії неплатоспроможних [1].

Дослідимо далі сутність поняття «неплатоспроможний банк». Відповідно до Статті 76 Закону України «Про банки та банківську діяльність» визначено обов'язок Національного банку України прийняти рішення про віднесення банку до категорії неплатоспроможних у разі настання хоча б однієї з наступних підстав[1]:

1) неприведення банком своєї діяльності у відповідність із вимогами законодавства, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку України, після віднесення його до категорії проблемних, але не пізніше ніж через 180 днів з дня визнання його проблемним;

2) зменшення розміру регулятивного капіталу або нормативів капіталу банку до однієї третини від мінімального рівня, встановленого законом та/або нормативно-правовими актами Національного банку України;

3) невиконання банком протягом п'яти робочих днів поспіль двох і більше відсотків своїх зобов'язань перед вкладниками та іншими кредиторами та/або встановлення фактів невідображення в бухгалтерському обліку документів клієнтів банку, що не виконані банком у встановлений законодавством строк, після віднесення банку до категорії проблемних;

4) виявлення фактів здійснення банком після віднесення його до категорії проблемного операцій (крім нарахування відсотків за вкладками, отримання клієнтами банку заробітної плати, аліментів, пенсій, стипендій, інших соціальних, державних виплат), оформлення (переоформлення) договорів, внаслідок яких зобов'язання перед фізичними особами в межах гарантованої суми відшкодування збільшуються за рахунок зменшення зобов'язань перед фізичними особами, які перевищують гарантовану суму відшкодування, та/або зобов'язань перед фізичними особами, які не підпадають під гарантії Фонду гарантування фізичних осіб, та/або юридичними особами;

5) невиконання банком, віднесеним до категорії проблемного, розпорядження, рішення Національного банку України (у тому числі про

застосування заходів впливу/санкцій) та/або вимоги Національного банку України щодо усунення порушень банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку України протягом визначеного Національним банком України строку.

Національний банк України не пізніше дня, наступного за днем прийняття рішення про віднесення банку до категорії неплатоспроможних, повідомляє про це рішення Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (далі - Фонд) для вжиття ним заходів, передбачених Законом України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб"[2]. Після отримання даного повідомлення Фонд Гарантування вкладів фізичних осіб набуває всі повноваження органів управління банку та органів контролю та розпочинає процедуру тимчасової адміністрації, таким чином розпочинається процедура виведення неплатоспроможного банку з ринку[2].

Процедура виведення неплатоспроможного банку з ринку здійснюється шляхом запровадження тимчасової адміністрації. Основною метою здійснення тимчасової адміністрації в неплатоспроможному банку є підготовка та затвердження плану врегулювання неплатоспроможного банку, яким визначається найменш витратний для Фонду спосіб виведення такого банку з ринку. Запровадження тимчасової адміністрації передбачає проведення Фондом:

1. Оцінки активів та сукупної оцінки вартості неплатоспроможного банку;
2. Конкурсу щодо виведення неплатоспроможного банку з ринку серед попередньо кваліфікованих НБУ осіб - інвесторів та приймаючих банків;
3. Визначення найкращої конкурсної пропозиції, виходячи з принципу найменш витратного для Фонду способу виведення неплатоспроможного банку з ринку та повертає учасникам гарантійний внесок, а переможцю - його залишок після виконання ним умов відповідного договору (договору переведення боргу та договору про відступлення права вимоги, договору купівлі-продажу акцій, договору купівлі-продажу акцій перехідного банку);

4. Затвердження плану врегулювання з обов'язковим дотриманням принципу найменших витрат для Фонду. Тимчасова адміністрація та/або ліквідація банку здійснюються на підставі і на виконання плану врегулювання.

Тимчасова адміністрація припиняється після виконання плану врегулювання або в інших випадках за рішенням виконавчої дирекції Фонду [2].

План врегулювання має, зокрема, містити:

- 1) порівняльний аналіз та обґрунтування витрат, пов'язаних із здійсненням заходів, з точки зору обрання найменш витратного для Фонду способу виведення неплатоспроможного банку з ринку;
- 2) спосіб, порядок та строки врегулювання відносин з учасниками, вкладниками та іншими кредиторами банку;
- 3) умови відкритого конкурсу щодо визначення приймаючого банку та/або інвестора;
- 4) умови та строки ліквідації банку [2].

Як вже зазначено вище, у плані врегулювання на підставі оцінки фінансового і майнового стану банку визначаються заходи щодо виведення неплатоспроможного банку з ринку. Способи виведення неплатоспроможного банку з ринку наведені на рисунку 1.1

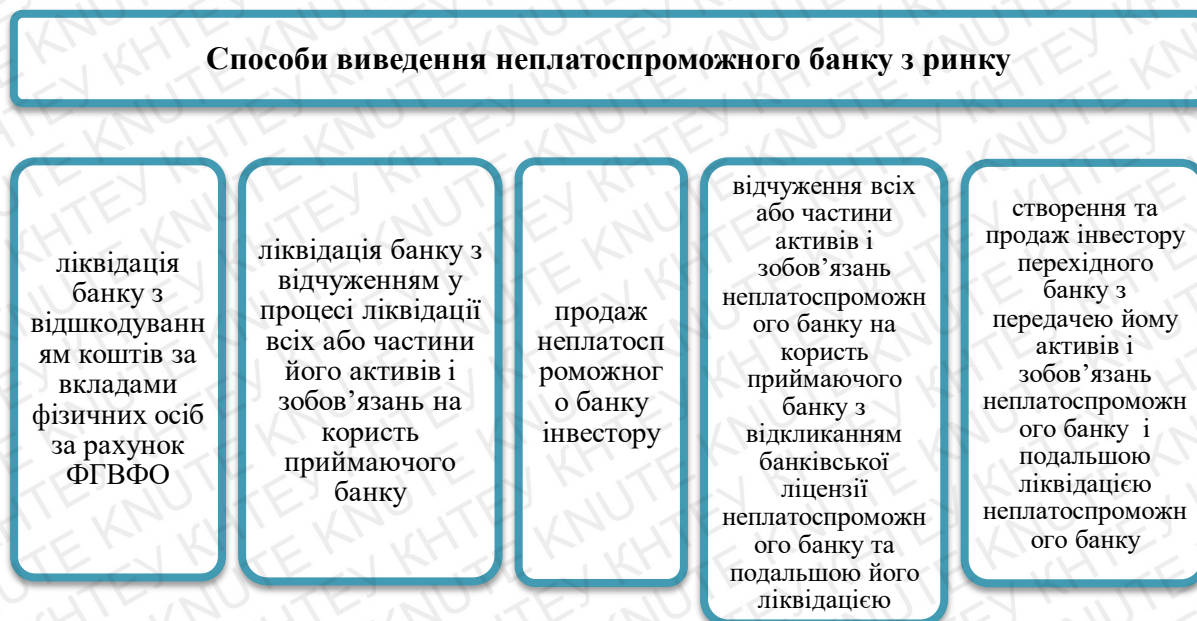

Рис.1.1 Способи виведення неплатоспроможного банку з ринку*

*Примітка: розроблено автором за даними [2]

Треба зазначити, що у вітчизняній практиці найбільш поширеним способом виведення неплатоспроможного банку з ринку є його ліквідація з відшкодуванням Фондом коштів за вкладами фізичних осіб.

Ліквідація банку - процедура припинення функціонування банку як юридичної особи відповідно до положень Закону України «Про банки та банківську діяльність» та Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" [1,2].

Банк може бути ліквідований:

- 1) за рішенням власників банку;
- 2) у разі відкликання Національним банком України банківської ліцензії з власної ініціативи або за пропозицією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб [1].

Національний банк України має право відкликати банківську ліцензію з власної ініціативи у разі, якщо:

- 1) виявлено, що документи, надані для отримання банківської ліцензії, містять недостовірну інформацію;
- 2) банк не виконав жодної банківської операції протягом року з дня отримання банківської ліцензії;
- 3) встановлено систематичне порушення банком законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення [1].

Відкликання банківської ліцензії та ліквідація банку за пропозицією Фонду (або з інших підстав відповідно до Закону) здійснюється у разі:

- 1) відповідно до Плану врегулювання;
- 2) закінчення строку тимчасової адміністрації банку та/або невиконання плану врегулювання;
- 3) в інших випадках, передбачених Законом.

Національний банк України зобов'язаний прийняти рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку протягом п'яти днів з дня

отримання пропозиції Фонду про ліквідацію банку. Національний банк інформує Фонд про прийняття рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку не пізніше дня, наступного за днем прийняття такого рішення. Фонд розпочинає процедуру ліквідації банку не пізніше наступного робочого дня після офіційного отримання рішення Національного банку про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку, крім випадку, коли ліквідація здійснюється за ініціативою власників банку. Ліквідація банку має бути завершена не пізніше двох років з дня початку процедури ліквідації банку.

Під час ліквідації банку отримати відшкодування можуть всі вкладники-фізичні особи, незалежно від закінчення строку дії договору вкладу. Виплати відшкодування здійснюються впродовж всього періоду ліквідації банку, яка триває, не більше двох років з дня прийняття рішення про ліквідацію банку. Термін ліквідації банку може бути продовжений на два роки з можливістю повторного продовження на строк до одного року.

Задоволення вимог вкладників, вклади яких перевищують 200 тисяч гривень, та інших кредиторів банку здійснюється за рахунок коштів, одержаних в результаті ліквідації та реалізації майна банку у черговості, визначеній статтею 52 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»[2]. Для отримання коштів вкладникам та іншим кредиторам необхідно протягом 30 днів з дня опублікування відомостей про ліквідацію банку письмово заявити про свої вимоги до банку. Ліквідація банку вважається завершеною, а банк ліквідованим з моменту внесення запису про це до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців [2].

Виходячи з вище наведеного, результатом процесу виведення неплатоспроможного банку з ринку є його ліквідація або продаж інвестору.

Таким чином, ми дослідили складний механізм процесу виведення неплатоспроможних банків з вітчизняного ринку. Виведення неплатоспроможних банків з ринку та їх майбутня ліквідація є досить трудомістким та тривалим процесом. Даний процес полягає в обґрунтуванні ефективного інструментарію виведення неплатоспроможного банку з ринку та

чіткої реалізації всіх етапів даного механізму. Дослідження цього процесу в сучасних реаліях набуває особливого значення, враховуючи, що процес ліквідації неплатоспроможних банків пов'язаний із відшкодуванням коштів вкладникам таких банків за рахунок коштів Фонду, а тому найбільш відповідальним етапом для Фонду гарантування вкладів фізичних осіб є вибір найменш витратного способу виведення банку з ринку. Треба зазначити, що кожен з досліджених етапів цього механізму має свою специфіку та особливості, а тому потребує детального та ретельного вивчення у майбутньому, зокрема певного удосконалення. Позаяк Функціонування Системи гарантування вкладів фізичних осіб, передбаченої Законом України, має чітку мету – це захист прав і законних інтересів вкладників банків, зміцнення довіри до банківської системи України, стимулювання залучення коштів у банківську систему України, забезпечення ефективної процедури виведення неплатоспроможних банків з ринку та ліквідації банків.

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ ВИВЕДЕННЯ НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ БАНКІВ З ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ

2.1. Дослідження тенденцій та причин виведення неплатоспроможних банків з вітчизняного ринку

Актуальність даного дослідження в першу чергу обумовлена різким зменшенням кількості банків за останні сім років. Починаючи з 2012 року з ринку було виведено 95 банківських установ. Динаміка кількості банків, що функціонували в Україні в цей період, наведена на рисунку 2.1.

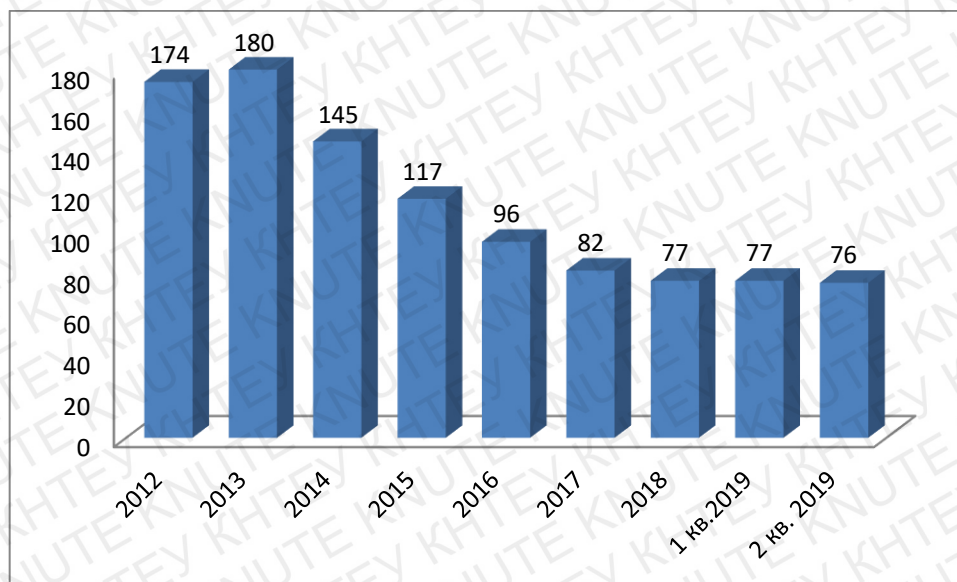

Рис. 2.1 Динаміка кількості банків, що функціонували в Україні за період з 2012р.-2кв.2019р. [8].

За підсумками двох кварталів 2019 року в порівнянні з попередніми 4-ма роками (2015-2018рр.) структура вітчизняного банківського сектору в розрізі платоспроможних (державних, іноземних, приватних) та неплатоспроможних банків має також низхідну тенденцію (рис. 2.2.).

	2015	2016	2017	2018	03.19	06.19
Платоспроможні	117	96	82	77	77	76
змiна	-30	-21	-14	-4	0	-1
Державні**	7	6	5	5	5	5
змiна	0	-1	-1	0	0	0
Іноземні	25	25	23	21	21	21
змiна	0	0	-2	-2	0	0
Приватні	85	65	54	51	51	50
змiна	-30	-20	-11	-2	0	-1
Неплатоспроможні	3	4	2	1	1	1
змiна	-13	1	-2	0	0	0

* Кількість наведено на кінець відповідного періоду.

** У тому числі Приватбанк.

Рис. 2.2 Динаміка кількості платоспроможних та неплатоспроможних банків в Україні за період з 2012р.-2кв.2019р. [9].

Вважаємо за доцільне зосередити нашу увагу на дослідженні тенденцій виведення неплатоспроможних банків з вітчизняного ринку за останні 7 років, тобто з моменту набуття чинності Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (23.02.2012). За офіційними даними Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі – Фонд) станом на 01.10.2019р. за цей період ними було ліквідовано 26 банківських установ, триває ліквідація ще 69 банків.

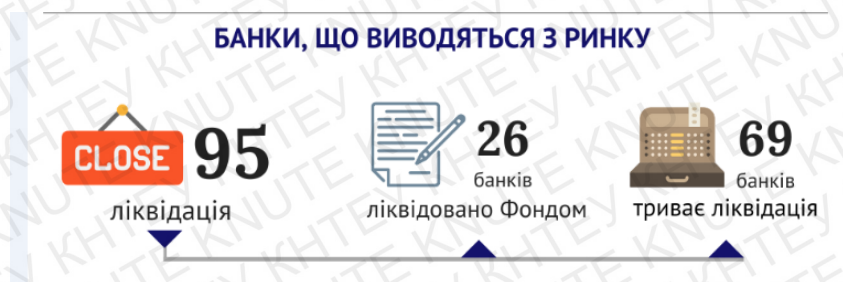

Рис. 2.3 Основні показники діяльності ФГВФО станом на 1 жовтня 2019р. [5]

Починаючи з 2012 року Фондом було здійснено роботу більш ніж зі 120 банками. Законодавчо передбачено застосування п'яти ключових інструментів для виведення неплатоспроможних банків з ринку, про що ми вже зазначали в Розділі 1. Вітчизняна практика виведення неплатоспроможних банків з ринку передбачає їх ліквідацію із застосуванням наступних інструментів:

- Ліквідація через введення тимчасової адміністрації та відшкодуванням коштів вкладникам Фондом;
- Продаж неплатоспроможного банку інвесторам;
- Націоналізація неплатоспроможного банку.

Відповідно до офіційних даних Фонду станом на 19.10.2019р. розподіл (неплатоспроможних банків за способом їх виведення наведений у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Розподіл (групування) неплатоспроможних банків за способом їх виведення з ринку*

Група банку	Кількість банків	Назва банку
1. Банки, продані інвесторам.	1	ПАТ «АСТРА БАНК»
2. Банки, продані державі.	1	ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК»
3. Банки, ліквідовані Фондом.	26	ПАТ «ДЕРЖЗЕМБАНК» АТ «ЕРДЕ БАНК» АТ «БАНК «ТАВРИКА» ПАТ «КЛАСИКБАНК» ПАТ «ФІНБАНК» ПАТ «МЕЛІОР БАНК» ПУАТ «СМАРТБАНК» ПАТ «Західінкомбанк» ПАТ «КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «ДАНІЕЛЬ» ПАТ «ТЕРРА БАНК» ПАТ КБ «СТАНДАРТ» ПАТ КБ «ІНТЕРБАНК» ПАТ «ПРАЙМ-БАНК» ПАТ АБ «СТОЛИЧНИЙ» ПАТ «БАНК ФОРУМ» АТ «ФІНРОСТБАНК» ПАТ «ІНТЕРКРЕДИТБАНК» ПАТ «КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «ГЕФЕСТ» ПАТ «РЕАЛ БАНК» АТ БАНК «МЕРКУРІЙ» ПАТ «КБ «УФС» ПАТ «АКБ Банк» ПАТ «КБ «АКСІОМА» ПАТ «БАНК «СОФІЙСЬКИЙ» ПАТ «Старокиївський банк» АБ «УКООПСІЛКА» АТ «БРОКБІЗНЕСБАНК»

Закінчення таблиці 2.1

4. Завершена ліквідація. Банки, вкладникам яких здійснювались виплати.	32	Перелік банків наведено у Додатку А.
5. Банки, що ліквідуються. Виплата коштів вкладникам триває.	69	Перелік банків наведено у Додатку Б.

*розроблено автором за даними [5]

Для дослідження тенденцій та причин виведення неплатоспроможних банків з вітчизняного ринку вважаємо за доцільне охарактеризувати угоди по деяким банкам 1,2,3 групи розподілу (табл. 2.1).

Банки четвертої групи розподілу охарактеризовувати в даній роботі вважаємо не доцільним, хоча ліквідація цих банків і завершена. Але треба зважати на те, що Фонд не був ліквідатором даних банків(до 2012р. ліквідатором банків був НБУ), а Фонд здійснював лише гарантовані виплати вкладникам.

Банки п'ятої групи поки не завершили процедуру ліквідації, процес –триває, а тому ще зарано вважати їх виведеними з ринку та ліквідованими.

Розпочнемо наше дослідження з банків групи 1. До цієї групи відноситься один банк - ПАТ «Астра Банк» - єдиний неплатоспроможний банк, що був проданий інвесторам.

В березні 2015 року на підставі постанови Правління Національного Банку України від 19.03.2015 №186 ПАТ "АСТРА БАНК" було віднесено до категорії неплатоспроможних банків.

Серед причин, що передували віднесенню банку до категорії неплатоспроможних, виділяють наступні:

- невиконання банком нормативів ліквідності;
- невиконання банком нормативу обов'язкового резервування, зокрема на його кореспондентських рахунках в НБУ

сума не перевищувала 0,6 млн. грн. (це 3,5% від усіх зобов'язань «Астра Банку») з необхідних для покриття вимог кредиторів понад 17 млн. грн.;

- здійснення Банком ризикової діяльності, що загрожувало інтересам вкладників та інших кредиторів. А саме те, що понад 90% від активів перебували на рахунках в АТ «Дельта Банк», що був віднесений до категорії неплатоспроможних теж у березні 2015р. [5].

Виконавчою дирекцією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб було прийнято рішення від 19.03.2015 № 62 "Про запровадження тимчасової адміністрації у ПАТ "АСТРА БАНК", згідно з яким з 20.03.2015 в банку було запроваджено тимчасову адміністрацію. У зв'язку з цим Фонд повідомив про проведення пошуку потенційних інвесторів з метою виведення банку з ринку.

Фонд пропонував потенційним інвесторам такі способи виведення банку з ринку:

- 1) відчуження всіх або частини активів і зобов'язань банку на користь приймаючого банку;
- 2) створення та продаж інвестору перехідного банку з передачею йому активів і зобов'язань банку;
- 3) продаж банку в цілому[5].

Фондом було проведено відкритий конкурс серед кваліфікованих інвесторів для визначення переможця конкурсу, який візьме участь у виведенні неплатоспроможного банку ПАТ "АСТРА БАНК" з ринку. За результатами конкурсу 28 травня 2015 переможцем було визначено компанію AGRO HOLDINGS (UKRAINE) LIMITED [Агро Холдінгз (Юкрейн) Лімітед], яка запропонувала такий спосіб виведення банку з ринку як "продаж неплатоспроможного банку інвестору".

16 липня 2015 року уповноваженою особою Фонду було підписано договір купівлі-продажу 100% акцій ПАТ "АСТРА БАНК". Покупець - AGRO HOLDINGS (UKRAINE) LIMITED - дочірня компанія інвестиційного фонду, керованого NCH Capital (США), ключовим напрямком діяльності якого є фінансування українських сільськогосподарських виробників.

Договором було зокрема передбачено обов'язок інвестора у визначені терміни здійснити заходи з приведення діяльності ПАТ "АСТРА БАНК" у відповідність із вимогами законодавства України. З метою контролю за процесом виконання інвестором своїх зобов'язань Фонд призначив в банк свого куратора - провідного професіонала з питань врегулювання неплатоспроможності банків відділу запровадження процедури тимчасової адміністрації та ліквідації департаменту врегулювання неплатоспроможності банків Кононця Вадима Валерійовича.

Фондом було вперше реалізовано такий спосіб виведення неплатоспроможного банку з ринку як продаж неплатоспроможного банку інвестору. Це означало, що платоспроможність ПАТ "АСТРА БАНК" мала бути відновлена новим власником банку протягом 30 днів. Тобто, всі вкладники, включаючи юридичних осіб, та фізичних осіб, чиї вклади перевищували 200 тис. грн., мали можливість повернути свої вклади у визначені договорами терміни. Крім того, Фонд не витрачав би свої кошти на виведення банку з ринку, в тому числі, на виплату гарантованої суми.

Кошти від продажу 100% акцій ПАТ "АСТРА БАНК" в сумі **92,1 мільйони гривень** поповнили фінансові ресурси ФГВФО, що посприяло підвищенню його фінансової стійкості та відповідно економії коштів державного бюджету. Крім того, покупець відшкодував витрати Фонду на здійснення тимчасової адміністрації у банку [5].

3 серпня 2015 року до Фонду надійшов Звіт НБУ про результати інспекційної перевірки ПАТ "АСТРА БАНК", яким було підтверджено приведення нормативів капіталу та ліквідності ПАТ "АСТРА БАНК" у відповідність до законодавства. З огляду на це, всі умови договору купівлі-продажу цінних паперів (акцій банку) компанією AGRO HOLDINGS (UKRAINE) LIMITED [Агро Холдінгз (Юкрейн) Лімітед] були виконані. Відповідно до ч. 12 ст. 41 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" Фонд прийняв рішення від 14 серпня 2015 року №194/15 про припинення повноважень куратора Фонду гарантування у ПАТ "АСТРА БАНК".

Таким чином, з серпня 2015 року ПАТ "АСТРА БАНК" повернувся до нормальної роботи і знову став повноправним учасником Фонду, діяльність якого регулюється НБУ.

В березні 2016 року банк провів ребрендинг, в результаті чого 4 березня 2016 року учасник Фонду ПАТ «АСТРА БАНК» змінив свою назву на ПАТ «АГРОПРОСПЕРІС БАНК». На сьогоднішній день ПАТ «АГРОПРОСПЕРІС БАНК» функціонує в нормальному режимі, є банком із 100% іноземним капіталом, є першим в Україні банком, який надає фінансування виробникам зерна під аграрні розписки (інноваційний інструмент кредитування).

В травні 2019 року рейтингове агентство «Експерт-Рейтинг» прийняло рішення про підтвердження довгострокового кредитного рейтингу ПАТ «Агропросперіс Банк» на рівні uaAA, що характеризує високий рівень кредитоспроможності та підтвердження найвищого рейтингу надійності депозитів за національною шкалою на рівні ua1 [11].

Дана угода поки що стала першим та єдиним випадком купівлі неплатоспроможного банку приватним інвестором та приведенням нормативів його діяльності у відповідність із діючим законодавством.

Далі переходимо до дослідження групи 2 вищенаведеного розподілу (табл. 2.1). Дослідимо угоду, що спричинила найбільший резонанс у суспільстві за всі роки функціонування вітчизняного банківського сектору – це угода продажу банку державі. Мова йде про націоналізацію Приватбанку. Ця угода стала абсолютно не очікуваною для усіх суб'єктів фінансового ринку.

Вважаємо за доцільне акцентувати увагу на тому, що Приватбанк – був і залишається системно важливим банком, та станом на 1 грудня 2016 року (дата – до націоналізації) займав 1 місце в рейтингу банків за обсягом активів та зобов'язань, за структурою кредитно-інвестиційного портфелю, за обсягом капіталу, за фінансовим результатом [10].

Отже, наприкінці 2016 року Кабінетом Міністрів України було прийнято рішення, згідно з яким держава бере участь у виведенні ПАТ КБ

«ПРИВАТБАНК» з ринку шляхом продажу банку у цілому Міністерству Фінансів України.

Серед причин, що обумовили націоналізацію Приватбанку, виділяють наступні:

- невиважена кредитна політика банку, що призводила до значної втрати капіталу;
- значний обсяг кредитів, що були видані компаніям, пов'язаним з його акціонерами;
- недостатність капіталу, необхідність докапіталізації банку (прибл. 148 млрд. грн.), яку заперечували власники;
- «інформаційні атаки», що призвели до різкого відтоку коштів;
- значне зниження рівня ліквідності;
- значний обсяг простроченої заборгованості за рефінансуванням (прибл. 14 млрд. грн.);
- порушення у дотриманні встановлених нормативів;
- системна важливість Приватбанку.

Правовою підставою участі Фонду у виведенні з ринку ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» за участі держави стало рішення Правління Національного банку України від 18.12.2016 № 498-рш/БТ, відповідно до якого виконавчою дирекцією Фонду було прийнято рішення від 18 грудня 2016 року №2859 «Про запровадження тимчасової адміністрації у ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» та делегування повноважень тимчасового адміністратора банку».

Тимчасову адміністрацію в ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» було запроваджено з 19.12.2016 року на період до моменту реалізації плану врегулювання, а саме викупу Міністерством Фінансів України акцій банку.

Варто наголосити, що роль та функції Фонду у цьому процесі були суто технічними. Обов'язки Фонду, відповідно до чинного законодавства, обмежувалися зобов'язаннями встановити контроль над банком, сформувати резерви та продати його новому власнику – державі[5].

21 грудня 2016 року було підписано договір про продаж 100% акцій ПАТ КБ «Приватбанк» між Фондом гарантування вкладів фізичних осіб та Міністерством фінансів України. З моменту передачі власником 100% акцій банку є держава в особі Міністерства фінансів України.

Функцією Фонду гарантування у зазначеному процесі було встановлення контролю над банком, його підготовка до переведення у державну власність та забезпечення передачі новому власнику. Протягом 72 годин було сформовано резерви під активні операції, здійснено додаткову емісію акцій та забезпечено їх розміщення, внесено зміни до статуту банку, сформовано перехідний баланс, проведено усі необхідні процедури для продажу акцій та зміни власників банку.

Оскільки капітал Приватбанку набув від'ємного значення, Фонд гарантування, відповідно до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», продав акції цього банку Міністерству Фінансів в повному обсязі за **одну гривню**.

Таким чином, держава набула право власності на акції банку після завершення двох календарних днів з дня, наступного за днем початку процедури виведення банку з ринку згідно з зазначеним Законом.

Входження держави у капітал ПАТ КБ «Приватбанк» і подальша докапіталізація банку дозволила забезпечити виконання усіх зобов'язань перед клієнтами банку як фізичними, так і юридичними особами, зі збереженням валюти вкладів та інших умов укладених договорів[5].

Приймаючи до уваги виконання плану врегулювання неплатоспроможного банку ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК», виконавчою дирекцією Фонду було прийнято рішення від 21.12.2016 №2897 «Про припинення тимчасової адміністрації у ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК». Відповідно до зазначеного рішення з 22.12.2016 року було припинено тимчасову адміністрацію у ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» та відкликано повноваження, делеговані уповноваженим особам Фонду на тимчасову адміністрацію у ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК».

Станом на 19.10.2019р. Приватбанк має найвищі значення довгострокового рейтингу за рішенням рейтингових агентств Standard Rating, Fitch Ratings,

Moody's (табл.2.2), що підтверджує ще раз його фінансову стійкість та стабільність.

Таблиця 2.2

Рейтинг Приватбанку станом на 19.10.2019р [12]

<u>Standard Rating</u>	
Довгостроковий рейтинг за національною шкалою	uaAA
Короткостроковий кредитний рейтинг	uaK1
Рейтинг депозитів	ua.1
<u>Fitch Ratings</u>	
Довгостроковий рейтинг за національною шкалою	AA (ukr)
Рейтинг стійкості	b-
Прогноз	Стабільний
<u>Moody's (рейтинги визначаються на основі публічної інформації)</u>	
Базова оцінка кредитоспроможності (BCA)	caa1
Рейтинг за депозитами в іноземній валюті (GFC)	Caa2/Stable
Рейтинг за депозитами у національній валюті (GLC)	Caa1/Stable
Прогноз	Стабільний

На сьогоднішній день Приватбанк функціонує в нормальному режимі, але судові процеси стосовно законності націоналізації Приватбанку досі тривають, адже экс-власники банку не полишають мети щодо скасування рішення про націоналізацію Приватбанку.

Продовжуємо наше дослідження. Третя група банків відповідно до наведеного розподілу – це банки, що були ліквідовані Фондом. До цієї групи відноситься 26 банків. На наш погляд, досліджувати особливості ліквідації кожного з них не є доцільним та обґрунтованим, з огляду на обмежений обсяг

випускної кваліфікаційної роботи. Тому з метою аналізу та дослідження процесу їх ліквідації нами було прийняте рішення про пошук та визначення спільних рис та певних відмінностей, які супроводжували процедуру ліквідації даних банків. Нами були сформовані основні етапи, які пройшли майже усі ліквідовані Фондом банки на шляху до своєї ліквідації. Таким чином, ми виявили спільні риси усіх банків, що були ліквідованих Фондом. Здійснений аналіз наведений у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3

Етапи виведення неплатоспроможних банків з ринку серед банків, що вже ліквідовані*

Банк	Пошук інвестора	Тимчасова адміністрація	Продаж активів	Завершення виплат відшкодування	Припинення юридичної особи
ПАТ «ДЕРЖЗЕМБАНК»		+	+	+	+
АТ «ЕРДЕ БАНК»	+	+	+	+	+
АТ «БАНК «ТАВРИКА»	+	+	+	+	+
ПАТ «КЛАСИКБАНК»	+	+	+	+	+
ПАТ «ФІНБАНК»		+	+	+	+
ПАТ «МЕЛПОР БАНК»	+	+	+	+	+
ПУАТ «СМАРТБАНК»	+	+	+	+	+
ПАТ «Західінкомбанк»	+	+	+	+	+
ПАТ «КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «ДАНІЕЛЬ»	+	+		+	+
ПАТ «ТЕРРА БАНК»		+	+	+	+
ПАТ КБ «СТАНДАРТ»	+	+	+	+	+
ПАТ КБ «ІНТЕРБАНК»	+	+	+	+	+
ПАТ «ПРАЙМ-БАНК»	+	+	+	+	+
ПАТ АБ «СТОЛИЧНИЙ»	+	+	+	+	+
ПАТ «БАНК ФОРУМ»		+		+	+
АТ «ФІНРОСТБАНК»	+	+		+	+
ПАТ «ІНТЕРКРЕДИТБАНК»	+	+	+	+	+

Закінчення таблиці 2.3

ПАТ «КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «ГЕФЕСТ»	+	+	+	+	+
ПАТ «РЕАЛ БАНК»		+	+	+	+
АТ БАНК «МЕРКУРІЙ»	+	+		+	+
ПАТ «КБ «УФС»	+	+	+	+	+
ПАТ «АКБ Банк»	+	+	+	+	+
ПАТ «КБ «АКСІОМА»	+	+		+	+
ПАТ «БАНК «СОФІЙСЬКИЙ»		+	+	+	+
ПАТ «Старокиївський банк»	+	+	+	+	+
АБ «УКООПСПІЛКА»	+	+	+	+	+
АТ «БРОКБІЗНЕСБАНК»	+	+	+	+	+

*Авторська розробка на основі даних [5]

Отже, банки третьої групи нашого розподілу, крокуючи до своєї ліквідації, пройшли етап пошуку потенційного інвестора, процедуру тимчасової адміністрації, процес продажу та реалізації активів банку, завершили процес виплат гарантованого відшкодування вкладникам банків, так як підсумок - припинення існування банку як юридичної особи.

Серед основних причин неплатоспроможності банків, що є спільними для вже ліквідованих банків, можна виділити – неодноразове або тривале порушення встановлених НБУ нормативів банківської діяльності, недокапіталізованість установ, кредитування пов'язаних осіб, надмірна ризикова діяльність, значний обсяг токсичних активів у балансі, в деяких випадках - конфлікти серед акціонерів/власників.

Дослідимо детальніше причини та передумови, що спричиняли проблеми банків та їх неплатоспроможність. За даними Фонду одним із головних чинників виникнення проблемних та неплатоспроможних банків - є зумисні дії власників і менеджерів банків, які вигадали цілий арсенал схем виведення коштів з банків і продовжують вигадувати нові. Зокрема значне заниження оціночної вартості активів від балансової їх вартості. Станом на 28 січня 2019р. вартість активів усіх банків, що перебували в управлінні Фонду, за балансовою звітністю складала

538,3 млрд. грн, при цьому їхня оціночна вартість менша більш ніж у 5,5 разів і становила 93,9 млрд. грн. [17].

Серед схем, з якими найчастіше стикається Фонд у своїй роботі можна виділити наступні:

1. Кредитування пов'язаних осіб, надання кредитів неплатоспроможним позичальникам (або без фактичної наявності предметів забезпечення).

Серед прикладів цієї схеми можна навести АТ «ФОРТУНА-БАНК»: приблизно 98% кредитного портфелю банку, ліквідацію якого розпочато у лютому 2017 року, - це кошти, видані саме пов'язаним особам, загалом на суму 2,1 млрд. грн. Із них понад 1,5 млрд. грн кредитів не мали забезпечення. За висновками уповноваженої особи ФГВФО, учасниками схеми виведення коштів були двоє посадових осіб АТ «ФОРТУНА БАНК». Збитки, завдані їхніми діями, перевищили 2,2 млрд грн.

За подібною схемою діяли і керівники ПАТ «КБ «ПІВДЕНКОМБАНК», які упродовж 2011-2014 років уклали низку сумнівних кредитних договорів на понад 4 млрд. гривень з різними афілійованими юридичними особами, що прямо чи опосередковано були пов'язані з власниками та керівниками банку,. При цьому, у забезпечення в основному було передано мало ліквідну заставу – рухоме майно, цінні папери та в 75% випадків – товари в обороті, а саме відходи збагачення залізних руд. Переважна більшість товариств-боржників протягом 2015 р. розпочала процедуру банкрутства, майже стовідсотково усі юридичні особи на даний час перебувають у стані «самоліквідації», причому ліквідатором цих підприємств є одна й та сама особа. Усі ці обставини вивчаються правоохоронними органами у межах відповідного кримінального провадження.

2. Зміна власника за допомогою держреєстраторів і нотаріусів.

Це схема, при якій реєстрація прав власності на нерухоме майно здійснюється на підставі фіктивних документів або рішень суду, що не набрали законної сили. Іноді здійснюється особами, які «загубили» напередодні електронні цифрові ключі та підписи. Ця схема була застосована щодо, зокрема,

ПАТ БАНК «КОНТРАКТ», АТ «Дельта Банк», ПАТ «ЗЛАТОБАНК», ПАТ «УКРІНБАНК», АТ «РОДОВІД БАНК», ПАТ «КСГ БАНК», АТ «КБ «СОЮЗ».

У подібний спосіб перереєстровано земельну ділянку, що перебувала на балансі АТ «ДЕЛЬТА БАНК», площею 7,1566 га в с. Поляниця Яремчанської міської ради Івано-Франківської області вартістю понад 19,8 млн. грн – шляхом посвідчення фіктивного договору купівлі-продажу приватним нотаріусом Броварського районного нотаріального округу Київської області. Цей же банк «за допомогою» державного реєстратора Одеської філії ДП «Державний інститут судових економіко-правових та технічних досліджень» мало не втратив кафе «Ольвія» в Одесі вартістю понад 7,7 млн. грн. Відповідний запис у Державний реєстр речових прав на нерухоме майно про право власності реєстратор вніс на підставі підробленої ухвали Приморського районного суду м. Одеса у неіснуючій справі №2-517/06 від 25.05.2006. За результатами розгляду цивільного позову ці незаконні реєстраційні дії скасовано, а майно повернуто у власність банку.

Часом ця схема набуває взагалі анекдотичних форм, як-от у випадку ПАТ «БАНК «ФІНАНСИ та КРЕДИТ». Земельну ділянку у Києві площею 0,10 га оціночною вартістю понад 38 млн. грн, що перебувала на його балансі, намагалися переоформити на нових власників двічі: у липні 2017 року встановлено, що одна з державних реєстраторів внесла запис про виникнення права власності на цю ділянку за ТОВ «Комплектфонд» на підставі фіктивного договору купівлі-продажу. А 20 вересня 2017 приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу м. Києва «закріпив» цю ж саму ділянку вже за іншою компанією - Галфіна Бізнес Лтд (Сейшели), внісши відповідний запис до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

Серед найсвіжіших прикладів – перереєстрація на нового власника 46 одиниць нерухомості, що з 2015 р. перебували на балансі АТ «ВТБ БАНК», сукупною балансовою вартістю на понад 105 млн. грн. На початку жовтня 2018р. таким же чином було вкрадено один із найбільш ліквідних активів ПАТ «ПЛАТИНУМ БАНК» – будівля в центрі Одеси на проспекті Т. Шевченка

площею понад 11 тис. кв. м. За всіма виявленими подібними випадками ФГВФО подав заяви до правоохоронних органів.

3. Купівля «сміттєвих» цінних паперів.

Ця схема виведення ліквідних активів з банків стала однією з найпопулярніших: на балансі банків, що ліквідуються та перебувають в управлінні Фонду гарантування, обліковуються «сміттєві» цінні папери вартістю понад 12,75 млрд. грн. Це – майже 70% від обсягу загального портфелю цінних паперів неплатоспроможних банків. Із них найбільше «сміттєвих» цінних паперів перебувають на балансі: АТ «ДЕЛЬТА БАНК» – на суму 2,95 млрд. грн; ПАТ «КБ «ХРЕЩАТИК» – на 1,87 млрд грн; ПАТ «БАНК ФОРУМ» – на 1,28 млрд. грн; АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ» – на 1,11 млрд грн; ПАТ «КБ «НАДРА» – на суму 1,00 млрд. грн.

Зокрема виявлено, що ПАТ «КБ «ХРЕЩАТИК» упродовж місяця, з 28 березня 2014 року по 24 квітня 2014 року, буквально напередодні визнання банку неплатоспроможним, було видано низку кредитів на загальну суму 31,3 млн. дол. США. Їх отримали під заставу цінних паперів компанії, що належать пов'язаним особам компанії «Київська Інвестиційна Група»: ТОВ «Тарі Траст Груп», ТОВ «МДМ-Інвест-Сістем», ТОВ «Нелгілін», ТОВ «Люксіон», ТОВ «Конверсія», ТОВ «Буланжері». Упродовж двох днів після отримання кредитних коштів ці компанії перераховували їх як «передплату за будівельне обладнання» на рахунки компанії Alesio Universal S.A. Tortola, British Virgin Island (пов'язана особа – кінцевий бенефіціар Іванов А. А.), що мала рахунок в одному з горезвісних «альпійських» банків - Bank A.G. Meisl Vienna.

Потім ці кошти було повернуто в Україну через іншу фінансову установу, конвертовано і на них придбано незабезпечені цінні папери технічних підприємств. Жоден з укладених контрактів не був виконаний, а позичальники у липні того ж року (за один-два тижні до початку здійснення державного валютного контролю за цими контрактами) уклали додаткові угоди щодо начебто неможливості виконання укладених контрактів та змінили платіжні

реквізити, на які Alesio Universal S.A. мало повернути кошти, вказавши розрахункові рахунки у ПАТ «Інтеркредитбанк».

Одночасно, позичальники уклали тристоронні додаткові угоди, за якими платником з повернення коштів за контракти на придбання будівельного обладнання визначені інші компанії замість Alesio Universal S.A. Таким чином, було виведено активи банку на загальну суму 30,3 млн дол США - еквівалент 852,8 млн грн.

4. Списання коштів з кореспондентських рахунків в іноземних банках.

У цей спосіб виведено кошти 14 неплатоспроможних українських банків через Meinel Bank AG (Австрія), BANK FRICK AND CO.AG (Ліхтенштейн), East-West United S.A., BANK WINTER & CO.AC – на загальну суму 846,31 млн.дол. США та 75,69 млн. євро.

Одним із таких прикладів є незаконні дії з коштами ПАТ «БАНК «КИЇВСЬКА РУСЬ». Головою правління цієї фінансової установи Братком В. І. за попередньою змовою з колишнім керівництвом банку укладено низки удаваних договорів застави, предметом яких виступали 44 млн.дол.. США, розміщені в австрійському Meinel Bank AG за кредитом підконтрольної офшорної компанії Tandice Limited. У зв'язку з невиконанням ПАТ «БАНК «КИЇВСЬКА РУСЬ» зобов'язань ці кошти були списані, чим банку завдано збитків на відповідну суму.

Іще один подібний факт виявлено в АТ «БАНК «ФІНАНСИ та КРЕДИТ». І знову схему реалізовано за участі Meinel Bank AG (Австрія), який списав з кореспондентського рахунку АТ «Банк «Фінанси та Кредит» майже 53,8 млн. дол. США, а також Bank Frick & Co. AG (Ліхтенштейн) – ним списано понад 59 млн. дол. США за умовами кредитних договорів, укладених службовими особами згаданого банку. За такою ж схемою за посередництва того ж таки Meinel Bank AG списано кошти з коррахунку АТ «ДЕЛЬТА БАНК», чим завдано збитків на понад 87 млн. дол. США.

5. Розкрадання на підставі підроблених SWIFT-повідомлень.

АТ «ДЕЛЬТА БАНК» здійснив відступлення заборгованості ТОВ «РІАЛ ІСТЕЙН КОМПАНІ» та ТОВ «БОНІ І КЛАЙД» за договорами кредитної лінії на користь АБЛОНАР МЕНЕДЖЕР ЛІМІТЕД і у своєму балансі відобразив суму за цією операцією у понад 43,4 млн. дол. США в банку East-West United S.A. Ці кошти були «підтверджені» фіктивними SWIFT-повідомленнями (надрукованими в Microsoft Word). Здійснення цієї операції в підсумку не було підтверджене банком East-West United S.A.

На підставі вказаних договорів АБЛОНАР МЕНЕДЖЕР ЛІМІТЕД «купив» (фактично кошти на рахунки Банку не надходили) право вимоги за кредитами на більш як 152,4 млн. дол. США. Ці кошти було списано з кореспондентських рахунків АТ «ДЕЛЬТА БАНК».

Виведенню коштів – і за наведеними схемами, і в інші способи, про які неодноразово повідомляв Фонд гарантування, – нерідко допомагають абсурдні рішення судів за формальними ознаками. Зокрема, через суди відбувається оскарження договорів поруки, іпотеки, або застави. Ними ж подекуди узаконюються незаконні дії державних реєстраторів. Таких прикладів – тисячі.

Нагадаємо, що завданням Фонду при ліквідації банку є продаж за найвищою ціною активів, включених до ліквідаційної маси, щоб надалі максимально задовольнити вимоги кредиторів неплатоспроможних банків. Однак, застосування названих схем виведення активів призводить до того, що, відповідно до звітів незалежних суб'єктів оціночної діяльності, майже 80% вартості активів банків, що ліквідуються, існують лише «на папері» і більшість із них продати за високою ціною неможливо.

2.2 ОЦІНЮВАННЯ НАСЛІДКІВ ВИВЕДЕННЯ НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ БАНКІВ З ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ

Оцінюючи наслідки виведення неплатоспроможних банків з вітчизняного банківського ринку, на наш погляд, насамперед необхідно акцентувати найбільшу увагу на обсягах коштів, що були витрачені державою під час

ліквідації таких банків. Адже значні витрати бюджетних коштів на відшкодування клієнтам відповідних банків їх вкладів і є підсумком виведення неплатоспроможних банків з ринку.

Аналіз інформації з офіційних джерел, зокрема дані Фонду гарантування вкладів фізичних осіб дають змогу дослідити обсяги коштів, витрачених в процесі ліквідації неплатоспроможних банків.

Структура кошторисних витрат Фонду пов'язаних із виведенням неплатоспроможних банків з ринку містить наступні статті витрат:

- витрати на тимчасову адміністрацію;
- витрати на здійснення ліквідації;
- витрати на відшкодування гарантованих виплат вкладникам;
- інші витрати.

Динаміка кошторисних витрат Фонду за період 2016-2019рр. наведена нижче у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Кошторисні витрати Фонду гарантування вкладів фізичних осіб за 2016-2019рр., тис. грн. [13]

Дата	Кошторис	Використання коштів	Питома вага у структурі, %
01.10.2019	607 720,0	340 074,9	56,0
01.09.2019	607 720,0	308 387,3	50,7
01.07.2019	607 720,0	234 465,9	38,6
01.10.2018	602 050,0 (зі змінами від 10.09.2018)	294 314,1	48,9
01.07.2018	604 525,0	179 779,6	29,7
01.05.2018	604 525,0	112 997,7	18,7
01.04.2018	604 525,0	86 267,1	14,3
01.12.2017	592 132,0 (зі змінами від 28.11.2017)	282 972,0	47,8
01.11.2017	751 792,0	258 530,0	34,4

Закінчення таблиці 2.4

01.09.2017	392 221,0	206 832,9	52,7
01.08.2017	392 221,0	184 775,3	47,1
01.07.2017	392 221,0	157 529,2	40,2
01.06.2017	392 221,0	125 456,7	32,0
31.03.2017	392 221,0	72 890,4	18,6
01.10.2016	330 768,4	143 473,1	43,4
01.09.2016	330 768,4	122 188,5	36,9
01.08.2016	330 768,4	106 042,6	32,1
01.07.2016	330 768,4	88 747,2	26,8
29.02.2016	299 499,2	25 166,7	8,4

Також варто зазначити, що за кожним неплатоспроможним банком Фонд формував окремий Кошторис витрат на здійснення тимчасової адміністрації та його ліквідації. До кошторисів витрат окремих банків входили такі статті витрат як:

- оплата праці працівникам Фонду,
- нарахування на фонд оплати праці,
- комісійні винагороди банкам-агентам,
- послуги у сфері права,
- експлуатаційні послуги,
- послуги зв'язку,
- обов'язкові платежі,
- оренда,
- відрядження,
- інші непередбачувані витрати,
- інші витрати тощо [5].

Зазначені кошториси для усіх ліквідованих банків без виключення можна знайти на офіційному сайті Фонду, але, зважаючи на те, що документ з

кошторисами містить 685 сторінок, навести його у додатку до ВКР вважаємо не доцільним[14].

Найпотужнішою за обсягом статтею витрат Фонду у структурі загальних кошторисних витрат посідають гарантовані виплати вкладникам банків. Станом на 01.10.2019р. загальна сума коштів, виплачена вкладникам, сягає 89,6 млрд. грн. (рис.2.4).

Рис. 2.4. Основні показники діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб станом на 01.10.2019 [5]

За офіційними статистичними даними Фонду гарантування вкладів фізичних осіб тільки за 9 місяців 2019 року вкладникам неплатоспроможних банків було виплачене гарантоване відшкодування на суму більше 804 млн. грн. (табл.2.5).

Таблиця 2.5

Обсяги коштів, що виплачені Фондом вкладникам неплатоспроможних банків 2019 році[13]

Дата	Сума виплачених Фондом коштів, млн. грн.
01.01.2019	88 906,8
01.02.2019	89 225,5
01.03.2019	89 312,9
01.04.2019	89 357,0
01.05.2019	89 402,0

Закінчення таблиці 2.5

01.06.2019	89 446,4
01.07.2019	89 486,4
01.08.2019	89 541,5
01.09.2019	89 584,4
Усього	804262,9

Проаналізуємо детальніше щорічні витрати Фонду по відшкодуванню гарантованих виплат вкладникам за період з 2016 року по сьогоднішнього дня (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Обсяги коштів, що виплачені Фондом вкладникам неплатоспроможних банків за період 2016-2019рр.[13]

Дата	Сума виплачених Фондом коштів, млн. грн.	Тенденція
За 2019 рік (9 місяців)	804 262,9	*Передбачається зростання
За 2018 рік	1 058 305,3	Зростання
За 2017 рік	1 031 756,6	Зростання
За 2016 рік	902 132,6	-

*Підсумки за результатом року відсутні. Рік ще не закінчений.

Деталізована аналітика даних щодо коштів, що виплачені вкладникам неплатоспроможних банків Фондом за період з 2016р. по 01.09.2019р., млн. грн. наведена у Додатку Г.

Виходячи із даних наведених вище, варто відзначити, що величезні обсяги витрат Фонду та відсутність можливості покриття таких витрат за рахунок власних ресурсів, обумовлювали вимушену необхідність Фонду до залучення додаткового фінансування. Позаяк, другий рік поспіль Фонд здійснює виплати без додаткового залучення коштів, натомість продовжує систематичне погашення заборгованості перед НБУ і Міністерством фінансів України, виплативши за рік за цими зобов'язаннями 7,64 млрд. грн., зокрема 5,02 млрд. грн. виплачено за кредитами НБУ. У 2018 році вперше було здійснено

дострокове погашення 1 млрд. грн. за вексями Мінфіну. Навіть у тих надскладних умовах, у яких доводиться працювати з активами, Фонду за минулий 2018 рік вдалось отримати від їх продажу на всіх майданчиках майже 6,8 млрд. грн.[15].

Протягом 2018 року кошти Фонду витрачались за напрямками, передбаченими статтею 20 Закону (табл.2.7):

- погашення частки кредитів НБУ – 5 024,3 млн. грн. (55,2%);
- сплата відсотків за вексями Фонду – 1 233,5 млн. грн. (13,6%);
- погашення векся Фонду – 1 млрд. грн. (11,0%);
- перерахування коштів для здійснення виплат гарантованої суми відшкодування вкладникам банків – 979,6 млн. грн. (10,8%);
- забезпечення поточної діяльності Фонду згідно кошторису витрат на 2018 рік – 430,8 млн. грн. (4,7%);
- сплата відсотків за користування кредитами НБУ – 378,0 млн. грн. (4,2%), суттєве зменшення цих витрат відбулося внаслідок активного погашення Фондом своїх кредитів;
- інші витрати – 49,1 млн. грн. (0,5%);
- надання цільової позики – 2,4 млн. грн. (0,03%).

Таблиця 2.7

Використання фінансових ресурсів Фонду у 2017 та 2018 роках [15]

млн грн		
Напрямки використання коштів ФГВФО	2018	2017
Перерахування коштів для здійснення виплат вкладникам неплатоспроможних банків	979,6	7 004,9
Надання цільової позики	2,4	19,9
Фінансова підтримка приймаючих, перехідних банків	0,0	0,0
Погашення векслю	1 000,0	0,0
Процентні витрати за вексями Фонду	1 233,5	1 264,7
Погашення кредитів НБУ	5 024,3	2 582,0
Процентні витрати за кредитами НБУ	378,0	1 050,3
Кошторисні витрати	430,8	346,6
Інші витрати, у т.ч.:	49,1	61,9
повернення гарантійних внесків	40,0	60,0
інші витрати	9,1	1,9
Всього	9 097,7	12 330,3

При плануванні кошторисів витрат неплатоспроможних банків Фондом здійснювались заходи фінансового контролінгу, спрямовані на мінімізацію витрат банків. Завдяки вжитим заходам фактичні витрати банків в 2018 році в порівнянні з 2017 роком знижено на 20%. Структура витрат неплатоспроможних банків в 2017 та 2018 рр. наведена в таблиці 2.8.

Таблиця 2.8

Витрати неплатоспроможних банків в 2017 та 2018 роках [15]

млн грн					
№ з/п	Стаття витрат	2018	2017	Різниця	% зменшення
1	Фонд заробітної плати та нарахування на нього	654,4	825,0	-170,7	-20,7%
2	Оренда, експлуатаційні витрати, охорона та зв'язок	170,9	247,3	-76,3	-30,9%
3	Інші витрати	54,7	77,5	-22,8	-29,4%
4	Податки, обов'язкові платежі, комісійні	58,3	73,0	-14,8	-20,2%
5	Реклама	1,2	2,3	-1,0	-46,2%
6	Залучення третіх осіб (оцінка, аудит, тощо)	152,2	141,4	10,9	7,7%
7	Непередбачені витрати	5,3	6,7	-1,4	-20,9%
Всього		1 097,0	1 373,2	-276,1	-20,1%

Загальні показники 91 неплатоспроможних банків станом на 01.01.2019 року були наступні:

- номінальна вартість активів – 531 350,11 млн. грн.;
- оціночна вартість активів – 94 220,56 млн. грн.;
- загальна гарантована сума - 90 835,87 млн. грн.;
- заборгованість за кредитами НБУ – 50 897,52 млн. грн.;
- погашено Фонду(3-я черга)–19746,28 млн. грн.

Враховуючи гігантські обсяги витрат Фонду на ліквідацію неплатоспроможних банків виникає логічна необхідність дослідити фінансові ресурси Фонду, тобто кошти за рахунок яких Фонд здійснює гарантовані виплати та інші кошторисні витрати.

Станом на 1 січня 2019 року кошти Фонду склалися з:

- коштів на рахунках в НБУ – 7 082,2 млн. грн.;
- коштів в державних цінних паперах у сумі 7 257,0 млн. грн.

Обсяг фінансових ресурсів Фонду за період з 2001 по 2018 роки наведена у наступній таблиці (табл. 2.9).

Таблиця 2.9

Динаміка фінансових ресурсів Фонду за 2001 — 2018 роки, млн.грн. [13]

Дата	Фінансові ресурси, млн. грн.
01.01.2001	74,3
01.01.2002	68,8
01.01.2003	155,4
01.01.2004	242,8
01.01.2005	407,0
01.01.2006	629,7
01.01.2007	867,0
01.01.2008	1 335,5
01.01.2009	2 987,3
01.01.2010	4 302,7
01.01.2011	3 390,3
01.01.2012	4 827,3
01.01.2013	6 092,1
01.01.2014	7 292,9
01.01.2015	16 872,6
01.01.2016	14 084,4
01.01.2017	15 315,9
01.01.2018	14 354,4
01.01.2019	14 339,2

Станом на 01.10.2019 року за офіційною інформацією обсяг коштів Фонду склав 8,4 млрд. грн. Динаміка обсягу фінансових ресурсів Фонду за 2019 рік наведена у таблиці 2.10.

Таблиця 2.10

Динаміка фінансових ресурсів Фонду за 2019 рік[13]

Період	01.01.2019	01.04.2019	01.07.2019	01.10.2019
Фінансові ресурси, млн. грн.	14 339,2	10 880,4	9 012,6	8 350,2

Далі проаналізуємо структуру фінансових ресурсів Фонду. У відповідності до статті 19 Закону формування фінансових ресурсів Фонду відбувається з наступних джерел:

- 1) початкові та регулярні збори з учасників Фонду;
- 2) доходи від інвестування коштів Фонду в державні цінні папери;
- 3) доходи у вигляді процентів, нарахованих за залишками коштів на рахунках Фонду, відкритих в Національному банку України;
- 4) кредити, залучені від Національного банку України;
- 5) продаж ОВДП, (отриманих з Державного бюджету України у якості кредиту);
- 6) кошти, отримані від виконання заходів, передбачених планом врегулювання;
- 7) інші джерела, не заборонені законодавством України.

Структура фінансових ресурсів Фонду у 2017-2018рр. наведена у таблиці 2.11.

Таблиця 2.11

Формування фінансових ресурсів Фонду у 2017-2018рр. [15]

Джерело формування коштів Фонду			млн грн	
	2018	2017		
Регулярний збір	3 498,2	3 315,2		
Доходи від інвестування в державні цінні папери	1 130,0	1 147,3		
Доходи у вигляді процентів по залишкам коштів на розрахункових рахунках в НБУ	216,4	140,8		
Кредити залучені від НБУ	0,0	0,0		
Продаж ОВДП	0,0	2 543,2		
Погашення ОВДП	3 397,1	0,0		
Кошти отримані від виконання заходів, передбачених планом врегулювання, у т.ч.:	4 173,3	6 531,2		
в ліквідацію (погашення кредиторських вимог)	4 033,5	6 530,9		
під час тимчасової адміністрації (повернення цільових позик)	139,8	0,0		
від продажу неплатоспроможних банків, перехідних банків	0,0	0,3		
Інші надходження, у т.ч.:	24,5	83,1		
отримані гарантійні внески	20,0	80,0		
інші надходження	4,5	3,1		
Всього д	12 439,5	13 760,8		

Загальні фактичні надходження грошових коштів до Фонду за 2018 рік становлять 8,8 млрд. грн, у тому числі:

- 1,4 млрд. грн. – надходження від погашення кредитної заборгованості;
- 6,8 млрд. грн. – надходження від продажу активів (майна) банків;
- 0,5 млрд. грн. – надходження від продажу цінних паперів;
- 0,1 млрд. грн. – надходження від здавання активів (майна) банків в оренду.

Деталізуємо на рис. 2.5 надходження до неплатоспроможних банків, що надійшли у поточному 2019 році. Як бачимо надходження неплатоспроможних банків наведені в розрізі джерел їх формування: надходження від кредитів, від оренди, продажу, доходи від цінних паперів. Інформація щодо надходжень до неплатоспроможних банків за період 2016-2018рр. наведена у Додатках Д, Е, Є.

Рис. 2.5 Надходження до неплатоспроможних банків станом на 01.09.2019, млн. грн. [5]

Обсяги надходжень до неплатоспроможних банків в розрізі джерел їх формування в 2019 році наведені на наступному рисунку 2.6.

	Кредити	Оренда	Продаж	Цінні папери
січень	68.32	12.25	261.28	3.65
лютий	70.95	12.09	269.50	11.53
березень	76.29	10.85	1 549.01	0.03
квітень	90.12	9.81	851.76	0.00
травень	74.79	10.95	276.83	0.00
червень	61.91	8.87	638.54	0.00
липень	188.45	8.67	324.81	0.95
серпень	112.92	7.28	661.19	0.40
ПІДСУМОК ЗА 2019 рік	743.75	80.78	4 832.91	16.56

Рис. 2.6 Деталізовані дані щодо надходжень до неплатоспроможних банків станом на 01.09.2019р., млн. грн. [5]

Аналізуючи наслідки виведення неплатоспроможних банків з ринку, ми акцентували увагу на фінансовому аспекті ліквідації неплатоспроможних банків. Проведене дослідження доводить, що державою витрачаються шалені суми коштів на капіталізацію, націоналізацію та ліквідацію неплатоспроможних банків. На подолання банківської кризи за останні п'ять років держава витратила сотні мільярдів гривень. Їх повернення тісно пов'язане з покаранням банкірів, причетних до зловживань. За розрахунками Ради НБУ 38% ВВП — ціна банківської кризи для української економіки. За цими приголомшливими цифрами стоять конкретні банки і власники цих банків, які досі так і не були покарані. Так, міжнародні партнери України вимагали паралельно з очищенням банківської системи збільшення відповідальності банкірів. Цю умову Україна начебто виконала, але насправді посилення відповідальності для банкірів відбувається тільки юридично.

На думку експертів з 2008 року на націоналізацію, докапіталізацію і ліквідацію банків українська держава витратила близько \$20 млрд. дол. [16]. Аналізуючи резонансну справу націоналізації Приватбанку, треба

підкреслити, що на до капіталізацію тільки Приватбанку після його переходу у державну власність, держава витратила 155,4 млрд. грн. бюджетних коштів.

Генеральний директор Dragon Capital Томаш Фіала в інтерв'ю Liga.net зазначив, що через стан української правоохоронної системи державі буде важко повернути гроші, витрачені в ході націоналізації Приват Банку. І приват банк не єдиний. У цьому ж ряду і інші великі банки, у яких була та ж бізнес-модель, зокрема банк «Фінанси і Кредит» і так далі. Список досить довгий. Кожен з цих банків коштував бюджету сотні мільйонів доларів і, на жаль, держава жодного разу не домоглося компенсації[16].

В нашому дослідженні як ми вже зазначали вище, окреслені фінансові наслідки виведення неплатоспроможних банків з ринку, але, на наш погляд варто відмітити і ті наслідки, які несуть нефінансовий характер, але також мають певний вплив на функціонування банківської системи країни. До таких наслідків ми відносимо зниження інвестиційної привабливості вітчизняних банків, а також відчутне зниження довіри потенційних та існуючих клієнтів до банківської системи в цілому. Зниження довіри людей до банків обумовлене ментальними особливостями українців в певній мірі, але не можна призменшувати і негативні тенденції вітчизняного банківського сектору в останні 5 років, що призвели до зниження довіри людей до нього, зокрема кількість ліквідованих банків за останні роки.

Таким чином, нами було проведене дослідження причин, тенденцій та наслідків виведення неплатоспроможних банків з вітчизняного ринку. Здійснений аналіз передумов, що спричиняли неплатоспроможність банків, процесів ліквідації неплатоспроможних банків, фінансових витрат, що понесла держава, дає нам змогу зробити висновок про недосконалість системи банківського регулювання та нагляду, наявність потреби у розробці та впровадженні інноваційних превентивних інструментів щодо виявлення неплатоспроможності банків на ранніх стадіях її прояву, удосконалення вітчизняної системи ліквідації банків, і найголовніше - про гостру необхідність розробки та обґрунтування механізму регулювання державних витрат на

капіталізацію, ліквідацію банків, що буде затверджений та впроваджений на законодавчому рівні.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ВИВЕДЕННЯ НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ БАНКІВ З РИНКУ

3.1. Удосконалення механізму виведення неплатоспроможних банків з ринку

Враховуючи результати дослідження, проведеного у Розділі 2, варто зазначити, що вітчизняний механізм виведення неплатоспроможних банків з ринку та процес їх подальшої ліквідації потребує суттєвого удосконалення. Ми не акцентуємо увагу на необхідності розробки превентивного механізму передбачення майбутньої неплатоспроможності банків, адже це не є об'єктом нашого дослідження і тому одразу переходимо до обґрунтування удосконалення механізму виведення неплатоспроможних банків з ринку. Вважаємо, що таке удосконалення має ґрунтуватися на трьох ключових засадах: удосконаленні нормативно-правової бази процесу ліквідації банків, розширенні інструментів роботи з неплатоспроможними банками та захисті прав клієнтів неплатоспроможних банків в разі їх ліквідації (рис. 3.1).

Рис. 3.1 Складові удосконалення механізму виведення неплатоспроможних банків з ринку
[авторська розробка]

Стосовно першої складової, ми вважаємо, що удосконалення нормативно-правової бази процесу виведення неплатоспроможних банків з ринку має відбуватися в аспекті розробки та впровадження регламенту щодо використання бюджетних коштів на ліквідацію банків та на інші кошторисні витрати неплатоспроможних банків. Пропонується розробити доповнення до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та Закону України «Про банки та банківську діяльність». Таке доповнення, на наш погляд, має обґрунтовувати:

- доцільність та необхідність залучення державних коштів на фінансування витрат на капіталізацію, ліквідацію, націоналізацію банків;
- умови, за яких держава приймає та НЕ приймає рішення про фінансування витрат пов'язаних з неплатоспроможними банками, зокрема граничні обсяги витрат, строки, суб'єкти;
- можливі системні ризики та інструменти управління ними;
- умови повернення або компенсації державних витрат акціонерами тощо;
- посилення відповідальності власників банків та пов'язаних осіб за банкрутство банку. В більшості країн акціонери (власники) та керівництво банків, а також пов'язані з ними особи не мають права на відшкодування своїх вкладів у разі банкрутства банків. Це є стимулом для їх відповідальнішого ставлення до оцінювання можливих ризиків під час ухвалення важливих для кредитної установи рішень.

Треба відзначити, що держава в особі регуляторів банківського ринку також розділяє нашу думку щодо гострої необхідності удосконалення нормативно-правової бази діяльності неплатоспроможних банків та їх ліквідації. Але кардинальних зрушень в цій сфері поки що не має. Є певні розробки та ідеї.

Відтак, в травні 2019 року Консультаційним центром Світового банку з питань фінансового сектору у Відні (FinSAC) та за підтримки уряду Швеції було організовано конференцію «Розробка нової нормативно-правової бази врегулювання неплатоспроможності банків в Україні». Представники Фонду гарантування вкладів взяли участь у роботі конференції.

Під час конференції обговорювались можливі напрями вдосконалення процедур врегулювання неплатоспроможності банків і наближення українського законодавства у цій сфері до європейських норм, як це передбачено Угодою про асоціацію з Європейським Союзом.

Як йшлося під час форуму, за час кризи, що розпочалась у 2014 році, більшість із банків що виводились з ринку, було ліквідовано. Виплати вкладникам при цьому сягнули майже 90 млрд. грн., а загальна сума акцептованих кредиторських вимог сягнула майже 266 млрд. грн. При цьому, витрати на забезпечення фінансової стабільності значною мірою були покриті *за рахунок державних коштів*.

Під час конференції йшлося також і про те, що оновлена система врегулювання має звести до мінімуму негативні наслідки від неплатоспроможності банку для його вкладників-фізичних осіб та бізнесу. Насамперед, шляхом запровадження *системи раннього реагування* - сучасного механізму, що дозволяє виявити проблеми банку на тому етапі, коли він ще виконує нормативи, але вже виявляє ознаки проблемності.[31].

Переходячи до другої складової удосконалення механізму (рис. 3.1), треба сказати, що практичний комплекс інструментів виведення неплатоспроможних банків з ринку, що застосовується у вітчизняній практиці, потребує розширення. На сьогодні чи не єдиним практичним способом виведення банків із ринку є їх примусова ліквідація, а випадки продажу проблемних установ інвесторам є, на жаль, поодинокими. На думку експертів, зростання економіки, завершення очищення банківського сектору, адаптація світових та європейських норм регулювання банківського сектору створять необхідні передумови для більшої уваги інвесторів до банків та їхніх активів. Разом зі зміцненням інституційної спроможності Фонду Гарантування вкладів це повинно сприяти ефективній примусовій реструктуризації неплатоспроможних банків, зокрема шляхом продажу цілком чи у вигляді окремих бізнесів. Водночас передача банків повинна відбуватися без затримок, щоб нейтралізувати загрозу зростання пасивів/зниження вартості активів через дії менеджменту[32].

Крім того, дуже слушною є думка експертів щодо удосконалення механізму виведення неплатоспроможних банків з ринку шляхом підвищення ефективності реалізації активів неплатоспроможних банків. В Розділі 2 ми вже зазначали, що однією з ключових причин неплатоспроможності деяких банків було заниження реальної балансової вартості їх активів. На сьогодні якість цього напрямку роботи Фонду, передусім через недоліки діючої правової системи, не можна вважати достатньою ні з точки зору тривалості даного процесу, ні з точки зору обсягу повернення вартості таких активів (у т. ч. у судовому порядку). Для поліпшення внутрішнього та суспільного контролю за якістю виконання цієї функції Фондом варто розширити звітність і запровадити бенчмаркінг. Таким орієнтиром може бути повернення активів у результаті продажу майна (у коротко та середньостроковій перспективі, у центах від одного долара США вартості активів). Додатковою проблемою під час визначення цього показника для Фонду в ретроспективі будуть викривлені оцінки вартості активів банків у період до кризи 2014 року. Також можна рекомендувати поширити на всі великі банки (а не лише на системно важливі, як це передбачено чинним українським законодавством) вимогу щодо розробки планів відновлення діяльності і реструктуризації відповідно до європейських директив [32].

На наш погляд, цей напрям роботи Фонду дійсно є дуже перспективним, адже за показниками повернення активів у рамках процедур банкрутства Україна посідає одне з останніх місць у світі. За результатами дослідження Світового банку (2016 року), у рамках процедури банкрутства в Україні можна повернути лише 7,5 цента з одного долара США активів. Для порівняння: середній показник для Європи та Центральної Азії становить 38,2 цента, а для країн ОЕСР із високим доходом – 73 центи з одного долара США. Так, за даними ФГВФО, станом на 1 серпня Фонд подав загалом 4 453 заяви до правоохоронних органів із приводу виявлених під час роботи в неплатоспроможних банках та банках, що ліквідуються, фактів порушення законодавства на загальну суму понад 429,83 млрд. грн.

У цілому ефективність реалізації майна збанкрутілих банків підвищується, проте повільно. Так, у 2019 році Фонд отримав від продажу активів банків, які ліквідуються, біля 5,7 млрд. грн. Водночас тільки за цей час вкладникам неплатоспроможних банків ФГВФО виплатив 804 млн. грн. У зв'язку з цим, варто звернути увагу на Проект Закону № 10287 про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку, що був зареєстрований у Верховній Раді 14 травня 2019р. Даний законопроект розроблений з метою посилити захист прав вкладників – фізичних осіб шляхом запобігання безпідставному зниженню вартості активів неплатоспроможних банків, за рахунок реалізації яких здійснюється відшкодування коштів вкладникам цих банків, а також удосконалити процедуру реалізації активів банків, у тому числі запобігання зловживанням процесуальними правами. Відтак, цей Проект Закону містить удосконалення деяких інших законів, зокрема до:

- Закону України «Про виконавче провадження». Пропонується внести зміни про те, що під час здійснення виконавчого провадження, за яким стягувачем виступає банк, віднесений до категорії неплатоспроможних, та банк, що ліквідується, що для проведення оцінки майна виконавець зобов'язаний залучити суб'єкта оціночної діяльності (СОД), який визначений ФГВФО, порядок реалізації майна також визначається Фондом;

- Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». Оцінка майна, кредитором якого виступає один із вищевказаних банків, здійснюється обов'язково із залученням СОД, який визначений Фондом. Продаж майна здійснюється у відповідності до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та актами Фонду;

- Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб». Очікується включення до переліку джерел формування коштів Фонду коштів, одержаних від управління майном Фонду (у тому числі від відчуження, оренди тощо) та від управління безнадійною заборгованістю державних банків і банків

за участі держави. Крім того, уточнюється порядок управління такою безнадійною заборгованістю.

Переходячи до останньої третьої складової нашого механізму «Захист прав клієнтів неплатоспроможних банків» (рис.3.1), хочемо акцентувати увагу на тому, що в 2011 році Світова Рада з фінансової стабільності оприлюднила “Ключові характеристики ефективного режиму примусової реструктуризації (резолюції) фінансових установ” (оновлено у 2014 році). У документі наголошено на потребі співпраці між органами, які забезпечують страхування депозитів та примусову реструктуризацію банків, а також на захисті прав вкладників та інших кредиторів під час примусової реструктуризації. Ми також вважаємо, що ключовою метою ефективного механізму роботи з неплатоспроможними банками та їх ліквідації є захист прав клієнтів таких банків. Діючий Закон України про «Систему гарантування вкладів фізичних осіб» неодноразово доопрацьовувався в напрямі наближення до європейських норм і практики. У 2014 році було розширено вимоги до інформування клієнтів банку про систему гарантування, передусім у частині доступу до звітності банків. Зміни до Закону від 2015 були спрямовані передусім на прискорення виплат вкладникам та підвищення ефективності управління і реалізації майна неплатоспроможних банків. Іншою важливою зміною, яка наблизила діяльність Фонду до європейських стандартів, стало поширення з 1 січня 2017 року гарантій на вклади фізичних осіб-підприємців. Але й досі існує низка недоліків та проблем в аспекті захисту прав клієнтів неплатоспроможних банків в процесі виведення їх з ринку. Власне бачення щодо посилення захисту прав клієнтів ми детально описали у пункті 3.2.

Підсумовуючи роботу над таким складним питанням, потрібно відзначити, що реалізація пропозицій та рекомендацій щодо удосконалення механізму виведення неплатоспроможних банків з ринку визначить чітку перспективу подальшого розвитку вітчизняної системи гарантування вкладів в аспекті адаптації європейських норм, підвищить стійкість банків до шоків та стресів, і в

цілому буде сприяти збереженню фінансової стабільності та стійкості банківської системи України.

3.2. Захист прав клієнтів неплатоспроможних банків в процесі виведення їх з ринку

Ключовою метою здійснення нагляду та досить жорсткого регулювання за банківською діяльністю в Україні є захист прав клієнтів банків, адже фінансова стійкість та стабільність банків є запорукою фінансового благополуччя їх клієнтів. І навпаки, довіра до банків з боку їх клієнтів є обов'язковою передумовою стабільної і прибуткової діяльності банків та ефективного функціонування банківської системи країни в цілому.

Хочемо звернути увагу на те, що Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» передбачено гарантування вкладів клієнтів неплатоспроможних банків за наступними умовами[2]:

1. Гарантії фонду поширюються на вклади в усіх діючих банках (за винятком АТ «Ощадбанк»).

Участь банків у Фонді є обов'язковою. Банк набуває статусу учасника Фонду в день отримання ним банківської ліцензії. Кожному вкладнику Фонд гарантує відшкодування коштів, які були залучені банком від вкладника (або які надійшли для вкладника) на умовах:

- договору банківського вкладу (депозиту);
- банківського рахунку;
- шляхом видачі іменного депозитного сертифіката.

2. Гарантії фонду поширюються на фізичних осіб, у тому числі – фізичних осіб-підприємців*.

(*щодо банків, що виводяться з ринку з 01.01.2017. Для банків, що виводились з ринку до 01.01.2017 - згідно з нормами ЗУ «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» у редакції, що діяла до 16.07.2015.)

Фонд гарантує відшкодування коштів, які були залучені банком в готівковій або безготівковій формі у національній або в іноземній валюті.

3. Відшкодування вкладів, залучених банком в іноземній валюті, відбувається у гривні за офіційним курсом НБУ на день початку процедури виведення банку з ринку.

Кожному вкладнику у кожному банку Фонд відшкодовує кошти в розмірі вкладу, включаючи відсотки, станом на день початку процедури виведення Фондом банку з ринку, але не більше суми граничного розміру відшкодування, що становить 200 000 гривень. Це максимальна сума відшкодування, незалежно від кількості рахунків в одному банку.

Нарахування відсотків за вкладами припиняється в день початку процедури виведення Фондом банку з ринку. А у разі прийняття Національним банком України рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку з підстав, визначених частиною другою статті 77 Закону України «Про банки і банківську діяльність»,— у день прийняття рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку.

4. Фонд гарантує відшкодування коштів за вкладом, який вкладник має в банку, що в подальшому реорганізувався шляхом перетворення, на тих самих умовах, що і до реорганізації.

5. Вклади, передані перехідному банку, гарантуються Фондом на тих самих умовах, що існували до дня їх передачі.[18].

В той же час Фонд НЕ відшкодовує кошти:

- 1) передані банку в довірче управління;
- 2) за вкладом у розмірі менше 10 гривень;
- 3) за вкладом, підтвердженим ощадним (депозитним) сертифікатом на пред'явника;
- 4) розміщені на вклад у банку особою, яка є пов'язаною з банком особою або була такою особою протягом року до дня прийняття Національним банком України рішення про віднесення такого банку до категорії неплатоспроможних (у разі прийняття Національним банком України рішення про відкликання

банківської ліцензії та ліквідацію банку з підстав, визначених частиною другою статті 77 Закону України «Про банки і банківську діяльність», - протягом року до дня прийняття такого рішення);

5) розміщені на вклад у банку особою, яка надавала банку професійні послуги як аудитор, оцінювач, у разі якщо з дня припинення надання послуг до дня прийняття Національним банком України рішення про віднесення такого банку до категорії неплатоспроможних не минув один рік (у разі прийняття Національним банком України рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку з підстав, визначених частиною другою статті 77 Закону України «Про банки і банківську діяльність», - один рік до дня прийняття такого рішення);

6) розміщені на вклад власником істотної участі банку;

7) за вкладами у банку, за якими вкладники на індивідуальній основі отримують від банку проценти за договорами, укладеними на умовах, що не є поточними ринковими умовами відповідно до статті 52 Закону України «Про банки і банківську діяльність», або мають інші фінансові привілеї від банку;

8) за вкладом у банку, якщо такий вклад використовується вкладником як засіб забезпечення виконання іншого зобов'язання перед цим банком, у повному обсязі вкладу до дня виконання зобов'язань;

9) за вкладами у філіях іноземних банків;

10) за вкладами у банківських металах;

11) розміщені на рахунках, що перебувають під арештом за рішенням суду.

Варто зазначити, аналізуючи вищенаведені умови гарантування вкладів Фондом, що всі вони стосуються лише фізичних осіб та фізичних осіб-підприємців (вклади фізичних осіб – підприємців гарантуються Фондом, починаючи з 01 січня 2017 року, незалежно від дати відкриття рахунку).

Очевидним, на наш погляд, стає відсутність жодних гарантії за вкладами юридичних осіб. І це є певною дискримінацією, що легітимно закріплена у Законі України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб». Позаяк, юридичні особи – є повноцінними клієнтами банків, які приносять банкам значні обсяги

прибутку, враховуючи щоденний оборот грошей на поточних та інших рахунках, що мають юридичні особи. На рисунку 3.2 наведена довідкова інформація щодо кількості клієнтів та їх рахунків в банках станом на 01.01.2019

Рис. 3.2 Кількість клієнтів та рахунків в банках станом на 01.01.2019р. [19]

Таким чином, можна дійти висновку, що на законодавчому рівні обмежуються права юридичних осіб як клієнтів неплатоспроможних банків, відповідно вони не мають права на отримання компенсації їх коштів у разі оголошення банку неплатоспроможним та виведення його з ринку.

Тому ми вважаємо за доцільне удосконалити діючу систему гарантування вкладів фізичних осіб, в аспекті розширення кола клієнтів, яким гарантується компенсація їх коштів у разі неплатоспроможності банку. Ми пропонуємо розробку та поетапне впровадження до вітчизняної системи гарантування вкладів механізму «Гарантування вкладів юридичних осіб», який забезпечить захист прав юридичних осіб та компенсацію їх коштів у разі неплатоспроможності банку та виведення його з ринку.

Розробка такого механізму має включати 2 етапи (рис.3.3).

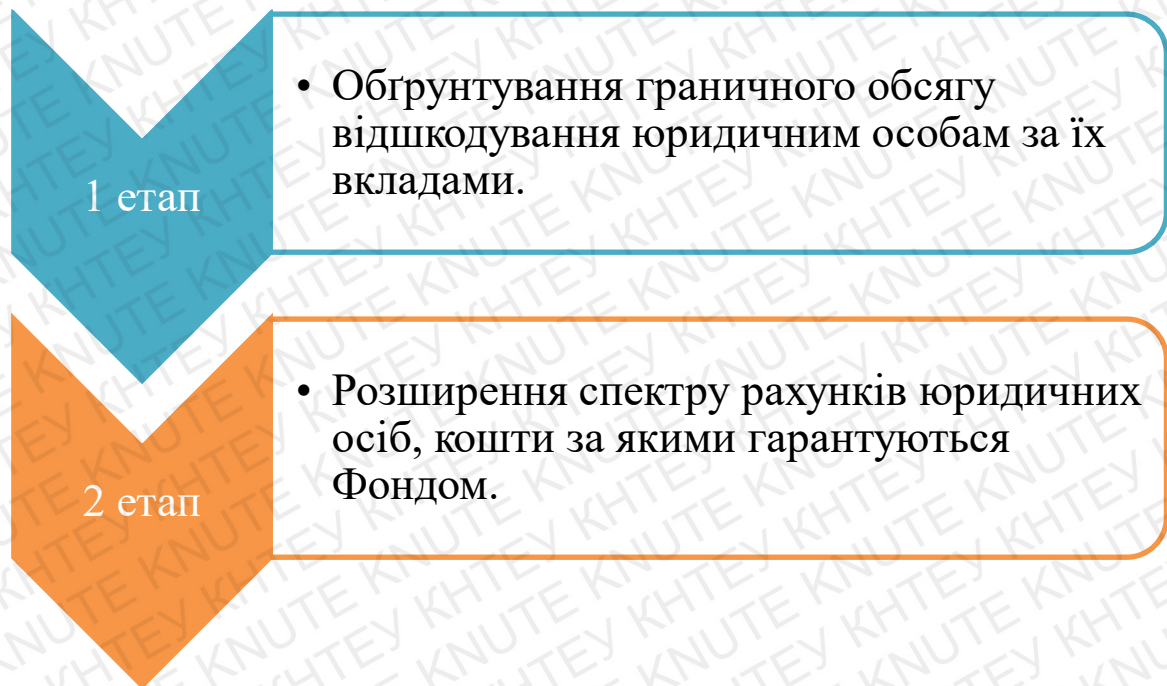

Рис.3.3 Етапи впровадження механізму «Гарантування вкладів юридичних осіб»[авторська розробка]

1 етап. Обґрунтування граничного обсягу відшкодування юридичним особам за їх вкладками. На початковій стадії впровадження механізму, на наш погляд, доцільно залишити обсяг такої гарантованої компенсації на рівні суми гарантування фізичним особам, тобто 200 000 грн. В подальшому ми пропонуємо удосконалити цей механізм, і застосовувати диференційований підхід для розрахунку максимального обсягу відшкодування юридичним особам. Диференційований підхід полягає у регламентації гнучкості максимального обсягу відшкодування, враховуючи суму вкладу юридичної особи. Пропонуємо наступне групування вкладників-юридичних осіб для розрахунку граничної суми відшкодування:

1 група – «Малі», обсяг вкладів до 200000 грн.

2 група – «Середні», обсяг вкладів до 500000 грн.

3 група – «Великі», обсяг вкладів до 1 млн. грн.

4 група – «Величезні», обсяг вкладів понад 1 млн. грн.

2 етап. Удосконалення «Механізму гарантування вкладів юридичних осіб» шляхом розширення спектру рахунків юридичних осіб, кошти за якими

гарантуються Фондом. На даному етапі вважаємо за доцільне впровадити гарантування коштів за поточними рахунками юридичних осіб за аналогією з гарантуванням поточних рахунків фізичних осіб та фізичних осіб-підприємців. Тут, на нашу думку, також варто розробити та застосувати диференційований підхід для розрахунку обсягу відшкодування, виходячи з сум залишків на поточних рахунках юридичних осіб. Пропонуємо наступне групування юридичних осіб для розрахунку граничної суми відшкодування за їх поточними рахунками:

- 1 група – «Середній клас», залишок на поточному рахунку до 500 000 грн.
- 2 група – «Великий бізнес», залишок на поточному рахунку в межах від 500 000 грн. до 1 млн. грн.
- 3 група – «Мільйонери», залишок на поточному рахунку в межах від 1 до 20 млн. грн.
- 4 група – «Олігархи», залишок на поточному рахунку понад 20 млн. грн.

Вважаємо, що запропонований «Механізм гарантування вкладів юридичних осіб» на сьогоднішній день є необхідним та вкрай доцільним. Впровадження такого механізму, на наш погляд, значно посилить існуючу систему гарантування вкладів, і тим самим зміцнить довіру всіх груп клієнтів до вітчизняну банківської системи в цілому.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

1. Функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб, що закріплена відповідним Законом України, має чітку мету – це захист прав клієнтів-вкладників банків, зміцнення довіри населення до вітчизняних банків, стимулювання залучення коштів у банківську систему України, забезпечення механізму виведення неплатоспроможних банків з ринку та ліквідації неплатоспроможних банків.

2. Виведення неплатоспроможних банків з ринку, що є об'єктом нашого дослідження, та ліквідація неплатоспроможних банків є досить трудомістким та тривалим процесом. Даний процес полягає у діагностиці поточного стану неплатоспроможного банку, виборі та обґрунтуванні ефективного інструментарію виведення неплатоспроможного банку з ринку та чіткої реалізації цього механізму. Дослідження цього процесу в сучасних реаліях набуває особливого значення, враховуючи, що процес ліквідації неплатоспроможних банків пов'язаний із відшкодуванням коштів вкладникам таких банків за рахунок коштів Фонду Гарантування вкладів фізичних осіб, а тому найбільш відповідальним етапом для Фонду є вибір найменш витратного способу виведення банку з ринку.

3. Дослідження, проведене у Розділі 2, продемонструвало негативні тенденції, що відбувалися у банківському секторі, починаючи з 2014 року. Така тенденція була обумовлена значною кількістю проблемних та неплатоспроможних банків на ринку, що потребували оздоровлення або ж примусової ліквідації. Це спричинило ліквідацію значної кількості банків, що в підсумку знизило кількість суб'єктів на банківському ринку більш ніж вдвоє. За останні 5 років було ліквідовано 95 банківських установ.

4. Вітчизняна практика виведення неплатоспроможних банків з ринку передбачає їх ліквідацію із застосуванням наступних інструментів:

- Ліквідація банку через введення тимчасової адміністрації та відшкодуванням коштів вкладникам Фондом;

- Продаж неплатоспроможного банку інвесторам;
- Націоналізація неплатоспроможного банку.

Відповідно до цього ми здійснили розподіл (групування) неплатоспроможних банків за способом їх виведення з ринку за період з 2014-2019рр. Показовим стало те, що тільки один банк вдалося продати інвесторам - Астра Банк і один Банк, протягом зазначеного періоду, був націоналізований – це Приватбанк. Всі інші банки були ліквідовані традиційним способом через введення тимчасової адміністрації до банку та відшкодування гарантованих виплат Фондом.

5. Серед причин, що обумовили неплатоспроможність банків та їх ліквідацію, нами були виділені наступні:

- невиважена кредитна політика банку, що призводила до значної втрати капіталу;
- значний обсяг кредитів, що були видані компаніям, що пов'язані з його акціонерами;
- недостатність капіталу, необхідність докапіталізації банку;
- зниження рівня ліквідності;
- порушення у дотриманні встановлених НБУ обов'язкових нормативів;
- здійснення банком надмірної ризикової діяльності, що загрожувало інтересам вкладників та інших кредиторів.
- значний обсяг токсичних активів у балансі (NPLкредити);
- в деяких випадках - конфлікти серед акціонерів/власників.

6. Оцінюючи наслідки виведення неплатоспроможних банків з вітчизняного банківського ринку, ми акцентувати найбільшу увагу на обсягах коштів, що були витрачені державою під час ліквідації таких банків. Найбільшу питому вагу у структурі кошторисних витрат Фонду займають гарантовані виплати вкладникам неплатоспроможних банків, але є й інші витрати, що пов'язані з ліквідацією установи. Витрати Фонду на відшкодування вкладникам коштів за їх вкладами сягають на сьогодні близько 90 млрд. грн. Загальні витрати

держави на капіталізацію проблемних банків, націоналізацію, ліквідацію неплатоспроможних банків оцінити дуже складно. На думку експертів, починаючи з 2008 року на націоналізацію, капіталізацію і ліквідацію банків українська держава витратила близько \$20 млрд. дол. Аналізуючи резонансну справу націоналізації Приватбанку, треба підкреслити, що на до капіталізацію тільки Приватбанку після його переходу у державну власність, держава витратила 155,4 млрд. грн. бюджетних коштів.

7. Здійснений аналіз причин та наслідків неплатоспроможності банків, фінансових витрат, що понесла держава, дає нам змогу зробити висновок про недосконалість системи банківського регулювання та нагляду в цілому, зокрема системи гарантування вкладів та виведення неплатоспроможних банків з ринку. Існує гостра необхідність у:

- розробці та впровадженні інноваційних превентивних інструментів виявлення неплатоспроможності банків на ранніх стадіях її прояву;
- удосконаленні вітчизняного механізму виведення неплатоспроможних банків з ринку та їх ліквідації, зокрема розширенні інструментів роботи з неплатоспроможними банками;
- розробці та обґрунтуванні механізму регулювання державних витрат на капіталізацію, націоналізацію, ліквідацію банків, що буде затверджений та впроваджений на законодавчому рівні,
- зміцненні захисту прав клієнтів неплатоспроможних банків, зокрема розробці механізму гарантування вкладів юридичних осіб.

8. Трансформація системи гарантування вкладів в Україні повинна орієнтуватися на європейські норми та кращий світовий досвід, котрі довели свою ефективність, при цьому адаптація змін у вітчизняну практику повинні мати позитивний вплив на зміцнення фінансової стабільності та стійкості банківської системи в цілому. Процес адаптації кращих світових та європейських практик у роботі ФГВФО триває з 2012 року. За цей час розширено повноваження Фонду в частині виведення неплатоспроможних банків із ринку шляхом здійснення в них тимчасової адміністрації та ліквідації, пошуку

інвесторів. У 2014 році було розширено вимоги до інформування клієнтів банку про систему гарантування, передусім у частині доступу до звітності банків. Зміни до Закону про СГВФО від 2015 року були спрямовані передусім на прискорення виплат вкладникам та підвищення ефективності управління і реалізації майна неплатоспроможних банків. Іншою важливою зміною, яка наблизила діяльність ФГВФО до європейських стандартів, стало поширення з 1 січня 2017 року гарантій на вклади фізичних осіб-підприємців.

9. Зміни, які вже відбулися в системі гарантування вкладів в Україні, поки що недостатні для забезпечення її сталого внеску у стабільність банківської системи країни. Для подолання існуючих викликів, наближення до кращих світових практик та більшого сприяння стійкості фінансової системи ми вважаємо потрібно дещо удосконалити і систему гарантування вкладів, і механізм виведення неплатоспроможних банків з ринку. Пропозиції, що знайшли своє відображення у Розділі 3, стосуються насамперед дуже важливих аспектів: захисту прав клієнтів неплатоспроможних банків - розширення кола застрахованих вкладників, зокрема гарантування коштів юридичних осіб, розширення комплексу інструментів примусової реструктуризації, забезпечення ефективності примусової реструктуризації неплатоспроможних установ шляхом удосконалення нормативно-правової бази даного процесу, підвищення гарантованих сум компенсації у майбутньому, впровадженні превентивних інструментів виявлення неплатоспроможних банків на ранніх етапах діагностики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про Банки та банківську діяльність» від 07.12.2000 р. № 2121-III// Відомості Верховної Ради України від 09.02.2001, № 5. Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
2. Закон України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від 23.02.2012 № 4452-VI // Відомості Верховної Ради України від 14.12.2012 р., № 50– Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4452-17>
3. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 № 679-XIV //Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 29– Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679-14>
4. Положення «Про виведення неплатоспроможного банку з ринку», затверджене рішенням Виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб №2 від 05.07.2012 року, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 14 вересня 2012 року за № 1581/21893. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1581-12#n14>
5. Статистика Фонду Гарантування вкладів фізичних осіб. Режим доступу: <http://www.fg.gov.ua/statystyka>
6. Швагер О.А. Виведення неплатоспроможних банків з ринку: правові аспекти взаємодії уповноважених суб'єктів системи гарантування вкладів фізичних осіб в Україні / Швагер О.А. // Молодий вчений, - 2016. - №11 (38). – с.337-340.
7. Правове регулювання неплатоспроможності банків [Текст]: навчальний посібник для студентів вищих юридичних навчальних закладів/ ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»; [уклад. В. Д. Чернадчук]. – Вид 2-ге, перероб. та доп. – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2015. – 116 с.
8. Офіційний сайт Національного банку України. Режим доступу: <https://www.bank.gov.ua/>

9. Огляд банківського сектору України. Офіційний сайт Національного банку України. Режим доступу: <https://www.bank.gov.ua/files/pMUILTeZAEQUieX>
10. Ренкінг НБУ. Аналітичний портал «Мінфін». Режим доступу: <https://minfin.com.ua/banks/ranking/cip/2016/12/>
11. Офіційний сайт ПАТ «Агропросперіс банку». Режим доступу: <https://www.ap-bank.com/ru/bank-ratings.html>
12. Офіційний сайт Приватбанку. Режим доступу: <https://privatbank.ua/about>
13. Статистика Фонду Гарантування вкладів фізичних осіб. Режим доступу: <http://www.fg.gov.ua/statystyka>
14. Кошториси витрат на здійснення тимчасової адміністрації та ліквідації банків. Режим доступу: https://cutt.ly/koshtorisi_vitrat_timchasovoi_administracii
15. Звіт Фонду за 2018 рік. Режим доступу: https://cutt.ly/richnyy-zvit-fondu-harantuvannya-vkladiv-fizychnykh-osib_zvit-pro-diyalnist-fondu-harantuvannya-vkladiv-fizychnykh-osib-u-2018-rotsi
16. Інтерв'ю ген. директора Dragon Capital Томаша Фіала в Liga.net. Режим доступу: <https://nv.ua/ukr/biz/finance/tomash-fiala-rozpoviv-skilki-derzhava-vitratila-na-poryatunok-bankivskoji-sistemi-novini-ukrajini-50049343.html>
17. Прес-реліз Фонду. Режим доступу: <http://www.fg.gov.ua/231-pres-reliz-fgv/41474-dlia-vyvedennia-i-rozkradannia-koshtiv-z-bankiv-ikh-kerivnyky-i-vlasnyky-vykorystovuiut-kilka-naiposhyrenishykh-skhem>
18. Умови гарантування вкладів Фонду. Режим доступу: <http://www.fg.gov.ua/dlia-vkladnykiv/umovy-harantuvannia>
19. Інформаційні матеріали. Національний Банк України. Режим доступу: https://old.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=66320&cat_id=66315

20. Неплатоспроможні банки. Аналітичний портал МІНФІН. Режим доступу: <https://minfin.com.ua/ua/banks/problem/>
21. Лобач О. М. Ліквідація неплатоспроможного банку в Україні: деякі проблеми правового регулювання / О.М. Лобач // Наукові записки. Т. 144-145. Юридичні науки, 2013р. Режим доступу: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/2993/Lobach_likvidatsiia_neplatospromozhnoho_banku.pdf?sequence=1&isAllowed=y
22. Жмудінський В. Відновлення діяльності банку, визнаного неплатоспроможним: окремі проблемні питання / В. Жмудінський // Фінансове право. - №2. – 2019р. Режим доступу: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/2/32.pdf>
23. Вовчак О. Д. Оцінювання впливу «очищення» банківської системи на показники діяльності банків України / О. Д. Вовчак, П. М. Сенищ, Т. В. Мельник // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. – 2019. – Вип. 1 (28). – С. 16–25.
24. Адамик Б. П. Становлення системи гарантування вкладів фізичних осіб в Україні: нормативно-правові аспекти [Текст] / Б. П. Адамик, А. С. Скірка // Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол. : В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2015. – Том 21. – № 1. – С. 158-165. – ISSN 1993-0259.
25. Бобиль В. Удосконалення системи гарантування вкладів в умовах сучасної фінансової кризи / В. Бобиль // Вісник НБУ. – 2012. – № 7. – С. 24–29.
26. Галапун Н. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб: особливості функціонування та шляхи вдосконалення / Н. Галапун // Світ фінансів. – 2011. – № 3. – С. 58–68.
27. Козьменко С. Реформа національної системи гарантування вкладів: ключові положення та перспективи розвитку / С. Козьменко // Вісник НБУ. – 2012. – № 6. – С. 14–38.

28. Малік М. Захист заощаджень населення в банківській системі як напрям підвищення стабільності кредитних установ України / М. Малік, В. Харабара // Вісник КНУ ім. Шевченка. Серія «Економіка». – 2010. – № 86–87. – С. 114–121.

29. Бучко І.Є. Основні засади функціонування фонду гарантування вкладів фізичних осіб у системі банківської безпеки / І. Є. Бучко // Економіка і суспільство. – Випуск №5. – 2016р. Режим доступу: http://economyandsociety.in.ua/journal/5_ukr/59.pdf

30. Болгар Т.М. Вплив наслідків «очищення» банківської системи України на її діяльність / Т.М. Болгар // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Економіка. Випуск 1 (49). – 2017р. Режим доступу: https://cutt.ly/naukovyy-visnyk-Uzhhorodskoho-universytetu_vplyv-naslidkiv-ochyshchennya-bankivskoyi-systemy-ukrayiny-na-yiyi-diyalnist

31. Вдосконалення механізму регулювання неплатоспроможних банків. Режим доступу: <http://www.fg.gov.ua/231-pres-reliz-fgv/42594-vdoskonalennia-mekhanizmiv-vrehuliuvannia-neplatospromozhnosti-bankiv-obhovoriuiutsia-na-mizhnarodnii-konferentsii-u-kyievi>

32. А. Даниленко. Еволюція системи гарантування вкладів в Україні до світових стандартів: макропруденційний аспект / Даниленко А. // Вісник НБУ. – 2017р. – №242. – сс.15-30. Режим доступу: <https://old.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=63802403>

33. Серпенінова Ю. Відповідність національної системи гарантування вкладів фізичних осіб світовим стандартам ефективності. / Ю. Серпенінова // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. наук. пр., 2014р., випуск 38, Суми: УАБС НБУ, с. 240-250.

34. Карчева Т., Тривайло А., Сорока В. Побудова ефективної системи страхування депозитів: вітчизняний та зарубіжний досвід. Чернігівський науковий часопис, 2016, № 1 (7), с. 118.

35. Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року.

Концепція. Режим доступу: <https://cutt.ly/Stratehiya-rozvytku-finansovoho-sektoru-Ukrayiny-do-2025-roku>

ДОДАТОК А

**ЛІКВІДОВАНІ БАНКИ, ВКЛАДНИКАМ ЯКИХ ЗДІЙСНЮВАЛИСЬ
ВИПЛАТИ ФОНДОМ [5]**

- ПАТ «АКБ «БАЗИС»
- ПАТ «Банк «Столиця»
- ПАТ «КБ «СОЦКОМ БАНК»
- ПАТ «КБ «Володимирський»
- ТОВ «Діалогбанк»
- ПАТ АБ «Синтез»
- ПАТ «ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК»
- ВАТ КБ «Іпобанк»
- ВАТ «Селянський комерційний банк «Дністер»
- АТ Банк «БІГ Енергія»
- АКБ «Трансбанк»
- ТОВ КБ «АРМА»
- ТОВ «Український промисловий банк»
- КБ «Українська фінансова група»
- АКБ «Східно-Європейський банк»
- АБ «Банк регіонального розвитку»
- ВАТ «АКБ «Національний стандарт»
- АКБ «Європейський»
- ВАТ АКБ «Одеса-Банк»
- ВАТ «КБ Причорномор'я»
- ВАТ «Європейський банк розвитку та заощаджень»
- ТОВ «Київський універсальний банк»
- АКБ «Інтерконтинентбанк»
- ВАТ АКБ «Гарант»
- АКБ «Прем'єрбанк»
- АБ «АЛЛОНЖ»
- АКБ «Росток Банк»
- АТ «Наш Банк»
- АКБ «ОЛБанк»
- АК АПБ «Україна»
- КАБ «Слов'янський»
- ПАТ «Інноваційно-промисловий банк»

Джерело: <http://www.fg.gov.ua/not-paying>

ДОДАТОК Б

**БАНКИ, ЩО ЛІКВІДУЮТЬСЯ. ВИПЛАТА КОШТІВ ВКЛАДНИКАМ
ТРИВАЄ [5]**

- ПАТ «КБ «ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА»
- АТ «ВТБ БАНК»
- ПАТ «БАНК «ЮНІСОН»
- АТ «БАНК БОГУСЛАВ»
- АКБ «НОВИЙ»
- АТ «РОДОВІД БАНК»
- ПАТ «ДІАМАНТБАНК»
- ПАТ «ВЕКТОР БАНК»
- АТ «НК БАНК»
- ПАТ «ПЛАТИНУМ БАНК»
- АТ «Фортуна-банк»
- ПАТ «КБ «Інвестбанк»
- ПАТ БАНК «ТРАСТ»
- АТ «АРТЕМ-БАНК»
- ПАТ «КСГ БАНК»
- ПАТ КБ «СВРОБАНК»
- ПУАТ «ФІДОБАНК»
- ПАТ «БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ»
- ПАТ «КБ «ХРЕЩАТИК»
- АТ «КБ «СОЮЗ»
- ПАТ «БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА»
- АТ КБ «ТК КРЕДИТ»
- ПАТ «УКРІНБАНК»
- ПАТ «АВАНТ-БАНК»
- ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ»
- ПАТ «ЮСБ БАНК»
- ПАТ «ВБР»
- АТ «Банк «Фінанси та Кредит»
- АТ «БАНК ВЕЛЕС»
- ПАТ БАНК «КОНТРАКТ»
- ПАТ «УНІКОМБАНК»
- АТ «Банк «Національні інвестиції»
- ПАТ «Інтеграл-банк»
- ПАТ «РАДИКАЛ БАНК»
- ПАТ «АКБ «КАПІТАЛ»
- АТ «Дельта Банк»
- ПАТ «УКРГАЗПРОМБАНК»
- ПАТ «УКРКОМУНБАНК»
- АТ «СП БАНК»

- ПАТ Банк «Морський»
- ПАТ «ЧБРР»
- ПАТ «БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ»
- ПАТ «УПБ»
- ПАТ «Банк «Київська Русь»
- ПАТ «ОМЕГА БАНК»
- ПАТ «АКБ «КИЇВ»
- ПАТ «ЕНЕРГОБАНК»
- ПАТ «КБ «НАДРА»
- ПАТ «КРЕДИТПРОМБАНК»
- АТ «ІМЕКСБАНК»
- ПАТ «ЗЛАТОБАНК»
- ПАТ «УКРБІЗНЕСБАНК»
- ПАТ «ПРОФІН БАНК»
- ПАТ «ВіЕйБі Банк»
- ПАТ «МІСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК»
- ПАТ «Банк Камбіо»
- ПАТ «ЛЕГБАНК»
- ПАТ «БГ БАНК»
- АБ «ПОРТО-ФРАНКО»
- Банк «Демарк»
- АТ «КБ «ЕКСПОБАНК»
- ПАТ «ГРІН БАНК»
- ПАТ «АКТАБАНК»
- ПАТ «КБ «АКТИВ-БАНК»
- АТ «БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА»
- АТ «ЄВРОГАЗБАНК»
- ПАТ «КБ «ПІВДЕНКОМБАНК»
- ПАТ «КБ «ПРОМЕКОНОМБАНК»

Джерело: <http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation>

Додаток В

**Перелік банків проблемних та неплатоспроможних банків, що
знаходяться в процесі ліквідації або уже ліквідовані**

Назва банку і його поточний статус	Період дії поточного статусу	Адрес і телефони Головного офісу банку	Банки-агенти
Авант-Банк В стадії ліквідації	з 26.02.2016 по 25.02.2020	м. Київ, вул. Сагайдачного, 17 (044) 594 51 14	З 16.03.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам за черговою частиною загального реєстру через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ «Банк Південний», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», ПАТ «Таскомбанк», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», АТ «Ощадбанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк».
Автокразбанк Ліквідація завершена	27.08.2019	м. Київ, вул. Дегтярівська, 48 (044) 207 90 80	Виплати завершено.
Аксіома Банк Ліквідація завершена	03.09.2019	м. Київ, вул. Дегтярівська, 48 (044) 594 50 89	Виплати завершено.
Актабанк В стадії ліквідації	з 16.01.2015 по 15.01.2020	м. Київ, вул. Дегтярівська, 48 (044) 594 50 89	З 24.07.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам ПАТ «Актабанк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», АТ «Ощадбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк», ПАТ «Мегабанк».
Актив-банк В стадії ліквідації	з 24.12.2014 по 23.12.2019	м. Київ, вул. П. Сагайдачного, 17 (044) 207 45 75	З 25.06.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам ПАТ «КБ «Актив-банк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», АТ «Ощадбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк», ПАТ «Мегабанк».
Артем-банк В стадії ліквідації	з 16.12.2016 по 17.12.2019	м. Київ, вул. П. Сагайдачного, 17 (044) 207 45 78	З 10.10.2017 ФГВФО продовжує виплати коштів вкладникам АТ «Артем-банк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», АТ «Ощадбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк».
Банк Богуслав В стадії ліквідації	з 01.12.2017 по 30.11.2019	м. Київ, вул. Нижньоюрківська, 81	З 04.06.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам за договорами банківського рахунку (карткові рахунки) через установи: ПАТ

		(044) 454 01 74	«Кредобанк», ПАТ «Банк Південний», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», ПАТ «Таскомбанк», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», АТ «Ощадбанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк», ПАТ «Мегабанк».
Банк Золоті Ворота В стадії ліквідації	з 05.12.2014 по 04.12.2019	м. Київ, вул. Вавілових, 15-А (044) 454 01 74	З 20.12.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам за договорами банківського рахунку (карткові рахунки) через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ «Банк Південний», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», ПАТ «Таскомбанк», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Банк інвестицій та заощаджень», ПАТ «Універсал Банк».
Банк Київ об'єднаний з Укргазбанком. В стадії ліквідації	з 25.06.2015 по 24.06.2020	м. Київ, вул. П. Сагайдачного, 17 (044) 594 51 14	Після передачі обов'язків банку Київ Укргазбанку всі його клієнти мають повний доступ до своїх рахунків (читайте детальніше)
Банк Михайлівський В стадії ліквідації	з 13.07.2016 по 12.07.2020	м. Київ, бул. Т. Шевченка, 35 (044) 594 94 25	Для отримання коштів вкладники ПАТ «Банк Михайлівський» можуть звертатись з 23.02.2018 в установи ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», АТ «Ощадбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк».
Банк Морський В стадії ліквідації	з 03.09.2015 по 03.09.2020	м. Київ, вул. Тарасівська, 9 (044) 364 16 31, (044) 291 11 50	
Банк Національний кредит В стадії ліквідації	з 31.08.2015 по 31.08.2020	м. Київ, вул. Тургенівська, 52/58 (044) 461 82 60, (044) 500 06 85, (044) 500 06 86	З 13.06.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам ПАТ «Банк Національний кредит» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», АТ «Ощадбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк», ПАТ «Мегабанк».
Банк Софіївський Ліквідація завершена	16.09.2019	м. Київ, пр-т Повітрофлотський, 54 (044) 393 13 00	Виплати завершено.
Банк Столичний Ліквідація завершена	25.06.2019	м. Київ, вул. Прорізна, 11	Виплати завершено.

		(044) 290 22 64, (044) 290 22 12	
Банк Траст В стадії ліквідації	з 30.12.2016 по 29.12.2019	м. Київ, вул. Прорізна, 11 (044) 290 27 82	Для отримання коштів вкладники ПАТ «Банк Траст» з 04.05.2017 можуть звертатись в установи банків-агентів Фонду: ПАТ «Альфа Банк», ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», АТ «Таскомбанк», ПАТ «ПУМБ».
Банк Форум Ліквідація завершена	04.07.2019	м. Київ, бул. Верховної Ради, 7 (044) 585 35 35	Виплати завершено.
Банк Юнісон В стадії ліквідації	з 19.06.2018 по 18.06.2020	м. Київ, вул. Антоновича, 26/26, оф. 13-16 (044) 390 29 15, 0 800 30 03 07	З 22.06.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам ПАТ «Банк Юнісон» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», АТ «Ощадбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк», ПАТ «Мегабанк».
БГ Банк В стадії ліквідації	з 27.02.2015 по 26.02.2020	м. Київ, вул. Дегтярівська, 48 (044) 200 48 35	З 07.11.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам ПАТ «БГ Банк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк».
Брокбізнесбанк Ліквідація завершена	15.10.2019	м. Київ, вул. Січових Стрільців, 17 (044) 590 58 78	Виплати завершено.
ВАБ Банк В стадії ліквідації	з 20.03.2015 по 19.03.2020	м. Київ, вул. О. Гончара, 35 (044) 200 48 37	З 20.09.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам ПАТ «ВАБ Банк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк», ПАТ «Мегабанк».
Вектор Банк В стадії ліквідації	з 22.03.2017 по 21.03.2020	м. Київ, вул. Тарасівська, 9 (044) 406 59 20	З 10.10.2017 здійснюються виплати вкладникам ПАТ «Вектор Банк», які не отримали свої кошти під час попередніх виплат, так і вкладникам, рахунки яких перевірялися на предмет нікчемності уповноваженою особою Фонду і за якими завершена перевірка, через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», АТ «Ощадбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк».

Велес В стадії ліквідації	з 11.12.2015 по 10.12.2019	м. Київ, вул. Драгомирова, 10/10 (044) 536 97 93	З 01.10.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам АТ «Велес» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк», ПАТ «Мегабанк».
Східно-промисловий банк В стадії ліквідації	з 11.09.2015 по 10.09.2020	м. Київ, вул. Тарасівська, 9 (044) 364 16 31	
Всеукраїнський банк розвитку В стадії ліквідації	з 23.12.2015 по 22.12.2020	м. Київ, вул. В'ячеслава Чорновола, 25 0 800 50 07 98	З 01.11.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам ПАТ «Всеукраїнський банк розвитку» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк», ПАТ «Мегабанк».
ВТБ Банк Тимчасова адміністрація	з 19.12.2018 по 18.12.2020	м. Київ, б-р Шевченка / вул. Пушкінська, 8/26 (044) 499 88 88	З 21.12.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам АТ «ВТБ Банк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк».
Гефест Ліквідація завершена	26.07.2019	м. Київ, вул. Прорізна, 11 (044) 393 13 00	
Міський Комерційний Банк В стадії ліквідації	з 20.03.2015 по 19.03.2020	м. Київ, пр-т Степана Бандери (пр-т Московський), 16 (044) 207 70 00, 0 800 50 00 11	З 16.04.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам ПАТ «Міський Комерційний Банк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», АТ «Ощадбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк».
Держзембанк Ліквідація завершена	з 27.09.2016 по 26.09.2018	м. Київ, вул. Боришів Тік, 35-В (044) 537 62 64	Виплати завершено.
Грін Банк В стадії ліквідації	з 23.01.2015 по 22.01.2020	м. Київ, б-р Т. Шевченка, 8/26 (044) 593 00 22	З 24.09.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам ПАТ «Грін Банк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк», ПАТ «Мегабанк».

Даніель Ліквідацію завершено	14.05.2019	м. Київ, вул. Прорізна, 8 (044) 364 16 21, (044) 364 16 25	Виплати завершено.
Дельта Банк В стадії ліквідації	з 05.10.2015 по 04.10.2020	м. Київ, вул. Щорса, 36-Б (044) 500 00 12	З 07.05.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам АТ «Дельта Банк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», АТ «Ощадбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк», ПАТ «Мегабанк».
Демарк В стадії ліквідації	з 30.01.2015 по 29.01.2020	м. Чернігів, вул. Ремісника (Комсомольська), 28 (096) 228 42 87	З 03.09.2018 ФГВФО здійснює виплати коштів вкладникам банку «Демарк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», АТ «Ощадбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк», ПАТ «Мегабанк».
Діамантбанк В стадії ліквідації	з 24.06.2017 по 23.06.2020	м. Київ, вул. Дегтярівська, 48 (044) 580 27 27	З 25.10.2017 ФГВФО продовжує виплати коштів вкладникам через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ «Банк Південний», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», ПАТ «Таскомбанк», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», АТ «Ощадбанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ КБ «ПриватБанк».
Євробанк В стадії ліквідації	з 17.08.2016 по 16.08.2020	м. Київ, бул. Т. Шевченко, 35 (044) 585 44 30	З 02.02.2018 ФГВФО продовжує виплати коштів вкладникам АТ «Євробанк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», АТ «Ощадбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк».
Єврогазбанк В стадії ліквідації	з 25.11.2014 по 17.11.2019	м. Київ, пр-т С. Бандери (Московський), 16 (044) 536 92 10	З 29.05.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам АТ «Єврогазбанк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», АТ «Ощадбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк», ПАТ «Мегабанк».
Західінкомбанк В стадії ліквідації	з 05.09.2014 по 22.07.2019	м. Луцьк, вул. Винниченка, 67 (033) 278 02 02	З 17.10.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам ПАТ «Західінкомбанк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк», ПАТ «Мегабанк».

Земельний банк Завершена ліквідація	з 02.08.2010 по 01.08.2011	м. Харків, вул. Кузнецька, 81 (057) 355 27 29	Виплати завершені.
Златобанк В стадії ліквідації	з 14.05.2015 по 13.05.2020	м. Київ, вул. Прорізна, 8 (044) 495 81 60	З 01.11.2018 ФГВФО здійснює виплати коштів вкладникам ПАТ «Златобанк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк», ПАТ «Мегабанк». Виплати призупинені 25.02.2019.
Імексбанк В стадії ліквідації	з 27.05.2015 по 26.05.2020	м. Одеса, пр-т Шевченка (Гагаріна), 12-А 0 800 50 55 53, (048) 239 29 39, (048) 239 28 92	З 28.11.2018 ФГВФО здійснює виплати коштів вкладникам АТ «Імексбанк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк».
Інвестбанк В стадії ліквідації	з 13.01.2017 по 12.01.2020	м. Одеса, вул. Велика Арнаутська, 2-Б (048) 722 21 44 (048) 725 04 55 (048) 724 68 03	С 14.08.2017 ФГВФО починає виплати коштів вкладникам через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ «Банк Південний», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», ПАТ «Таскомбанк», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», АТ «Ощадбанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ КБ «ПриватБанк».
Інвестиційно- трастовий Банк В стадії ліквідації	з 01.06.2016	м. Київ, вул. Панельна, 5 (044) 338 63 48	
Інпромбанк Ліквідація завершена	з 29.02.2012 по 28.02.2013	м. Харків, вул. Клочковська, 3	Фонд гарантування вкладів фізичних осіб завершив виплати коштів вкладникам даного банку.
Інтеграл-банк В стадії ліквідації	з 27.11.2015 по 26.11.2019	м. Київ, пр-т Перемоги, 52/2 (044) 221 04 31	З 07.11.2018 ФГВФО здійснює виплати коштів вкладникам ПАТ «Інтеграл-банк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк».
Інтербанк Ліквідація завершена	24.05.2019	м. Київ, вул. Прорізна, 11 (044) 594 82 25	Виплати завершені.
ІнтерКредитБанк Ліквідація завершена	10.07.2019	м. Київ, вул. Дегтярівська, 48	

		(044) 594 50 89	
Камбіо Банк В стадії ліквідації	з 02.03.2015 по 01.03.2020	м. Київ, вул. Підвисоцького, 10/10 (044) 459 75 13 (19,20,21)	З 03.07.2019 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам ПАТ «Банк Камбіо» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», АТ «Ощадбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Універсал Банк».
Капітал В стадії ліквідації	з 30.10.2015 по 29.10.2020	м. Київ, вул. Хорива, 11-А (044) 255 16 11	З 05.03.2018 ФГВФО відновлює виплати вкладникам ПАТ «Капітал» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», АТ «Ощадбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк». 19.03.2019 виплати призупинено.
Київська Русь В стадії ліквідації	з 17.07.2015 по 16.07.2020	м. Київ, вул. Хорива, 11-А (044) 379 17 93	З 30.11.2018 ФГВФО здійснює виплати коштів вкладникам ПАТ «Київська Русь» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк».
КласикБанк В стадії ліквідації	з 12.08.2016 по 11.08.2018	м. Дніпро, вул. Прорізна, 8 (044) 536 97 90 (044) 536 97 93	Розпочато задоволення вимог кредиторів сьомої, восьмої та дев'ятої черги, відповідно до частини шостої статті 12 та пункту 7, 8, 9 частини першої статті 52 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб». 20.02.2018 - виплати завершені.
Контракт В стадії ліквідації	з 11.12.2015 по 10.12.2019	м. Київ, б-р Т. Шевченка, 8/26 (044) 593 00 22	З 04.10.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам ПАТ «Контракт» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк», ПАТ «Мегабанк».
Кредитпромбанк В стадії ліквідації	з 03.06.2015 по 02.06.2020	м. Київ, вул. Дегтярівська, 48 (044) 490 27 77	З 21.05.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам ПАТ «Кредитпромбанк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», АТ «Ощадбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк», ПАТ «Мегабанк».
КСГ Банк В стадії ліквідації	з 31.08.2016 по 30.08.2020	м. Київ, б-р Т. Шевченка, 8/26 (044) 593 00 22	З 11.07.2017 продовжує виплати коштів вкладникам через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Банк Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», ПАТ «Таскомбанк», АТ «Ощадбанк», ПАТ «Ідея Банк». 28.11.2017 - виплати призупинені.
Легбанк В стадії ліквідації	з 27.02.2015 по 26.02.2020	м. Київ, б-р Т. Шевченка, 8/26	З 16.04.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам ПАТ «Легбанк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа

		(044) 593 00 09	Банк», АТ «Таскомбанк», АТ «Ощадбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк».
Меліор Банк Завершена ліквідація	з 11.02.2015 по 10.02.2019	м. Київ, вул. Дегтярівська, 48 (044) 594 50 89	Виплати завершені.
Меркурій Завершена ліквідація	30.07.2019	м. Київ, вул. Вавілових, 15-А (044) 454 01 74	Виплати завершено.
Надра В стадії ліквідації	з 05.06.2015 по 03.06.2020	м. Київ, вул. Січових Стрільців (Артема), 15 (044) 499 05 46	З 07.11.2018 ФГВФО здійснює виплати коштів вкладникам ПАТ «КБ«Надра» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк».
Народний капітал В стадії ліквідації	з 09.03.2017 по 08.03.2020	м. Київ, б-р Вацлава Гавела (І. Лепсе), 4 (044) 351 10 70	С 12.06.2017 ПАТ «КБ «Народний капітал» починає виплати коштів вкладникам третьої та четвертої черги, до повного погашення заборгованості, шляхом перерахування коштів на рахунки кредиторів (поточні та карткові рахунки) через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Банк Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», ПАТ «Таскомбанк».
Національні інвестиції В стадії ліквідації	з 03.12.2015 по 02.12.2019	м. Київ, вул. О. Гончара, 35 (044) 364 04 56	З 02.05.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам АТ «Національні інвестиції» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», АТ «Ощадбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк».
Новий В стадії ліквідації	з 01.09.2017 по 31.08.2020	м. Київ, вул. Дегтярівська, 48 (056) 785 08 24	З 10.08.2017 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам по договорах, термін дії яких вийшов 14.07.2017 включно, і по договорах банківського рахунку (поточні та карткові рахунки) через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Банк Південний», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», ПАТ «Таскомбанк», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», АТ «Ощадбанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ КБ «ПриватБанк».
Омега Банк В стадії ліквідації	з 06.07.2015 по 05.07.2020	м. Київ, вул. Прорізна, 11 (044) 594 82 26	На базі неплатоспроможного банку ПАТ «Омега Банк» був створений ПАТ «Перехідний банк «РВС Банк».
Петрокоммерц-Україна В стадії ліквідації	з 22.04.2016 по 21.04.2020	м. Київ, вул. Дегтярівська, 48 (044) 580 27 27	З 23.04.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам ПАТ «Петрокоммерц-Україна» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк»,

			АТ «Ощадбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк».
Південкомбанк В стадії ліквідації	з 30.07.2014 по 25.09.2019	м. Київ, вул. Січових Стрільців, 17 (044) 333 36 55	Виплати завершені.
Платинум Банк В стадії ліквідації	з 24.02.2017 по 23.02.2020	м. Київ, вул. Дегтярівська, 48 (044) 492 90 92	З 23.03.2017 ФГВФО відновлює виплати коштів вкладникам через установи: ПАТ «Кредобанк», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», ПАТ АБ «Банк Південний», ПАТ «Таскомбанк».
Порто-Франко В стадії ліквідації	з 30.01.2015 по 29.01.2020	м. Одеса, вул. Велика Арнаутська, 2-Б (048) 722 21 44 (048) 725 04 55	З 10.04.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам АБ «Порто-Франко» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», АТ «Ощадбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк».
Прайм-Банк Ліквідацію завершено	07.06.2019	м. Київ, бул. Т. Шевченко, 35 (044) 585 44 25	Виплати завершені.
Преміум В стадії ліквідації	з 11.02.2016 по 10.02.2020	м. Київ, вул. О. Гончара, 35 (044) 200 48 35 (044) 390 54 28	З 02.04.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам ПАТ «Преміум» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», АТ «Ощадбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк». Виплати тимчасово припинено.
Промекономбанк В стадії ліквідації	з 30.07.2014 по 07.09.2019	м. Київ, вул. Січових Стрільців, 17 (044) 333 36 55	Виплати завершені.
ПроФін Банк В стадії ліквідації	з 20.04.2015 по 19.04.2020	м. Київ, вул. Січових Стрільців, 17 (044) 333 36 55	З 23.05.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам ПАТ «ПроФін Банк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», АТ «Ощадбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк», ПАТ «Мегабанк».
Радикал Банк В стадії ліквідації	з 10.11.2015 по 09.11.2019	м. Київ, вул. Туманяна Ованеса, 15-А (044) 406 59 29 (044) 406 59 09	З 16.11.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам ПАТ «Радикал Банк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк».

Реал Банк Ліквідацію завершено	29.07.2019	м. Київ, вул. Вавілових, 15-А (044) 454 01 74	Виплати завершені.
Родовід банк В стадії ліквідації	з 20.12.2017 по 19.12.2019	м. Київ, вул. П. Сагайдачного, 17 0 800 50 88 88, (044) 200 20 02	
Смартбанк Ліквідацію завершено	24.04.2019	м. Київ, вул. Боришів Тік, 35-В (044) 537 62 61	Виплати завершені.
Стандарт Ліквідацію завершено	16.05.2019	м. Київ, вул. Прорізна, 11 (044) 594 82 25	Виплати завершені.
Старокиївський Банк Ліквідацію завершено	25.09.2019	м. Київ, вул. Микільсько- Ботанічна, 6/8 (044) 537 07 77	Виплати завершені.
Союз В стадії ліквідації	з 16.03.2016 по 15.03.2020	м. Київ, 6-р Т. Шевченка, 35 (044) 585 44 30	
Таврика Ліквідацію завершено	28.11.2018	м. Київ, вул. Прорізна, 11 (044) 594 82 24	Виплати завершені.
Терра Банк Ліквідацію завершено	15.05.2019	м. Київ, бул. Дружби Народів, 28-В 0 800 500 454, (044) 281 44 77	Виплати завершені.
ТК Кредит В стадії ліквідації	з 08.04.2016 по 07.04.2020	м. Київ, вул. Дмитрівська, 18/24 (044) 482 05 82	З 24.03.2017 ФГВФО продовжує виплати коштів вкладникам через установи: ПАТ «Кредобанк», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», ПАТ АБ «Банк Південний», ПАТ «Гаскомбанк».
Укоопспілка Ліквідацію завершено	27.09.2019	м. Київ, вул. Хрещатик, 7/11 (044) 279 43 32	Виплати завершені.

Укрбізнесбанк В стадії ліквідації	з 24.04.2015 по 23.04.2020	м. Київ, вул. Вознесенський узвіз (Смирнова-Ласточкина), 10-А (044) 594 63 50	З 06.06.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам ПАТ «Укрбізнесбанк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», АТ «Ощадбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк», ПАТ «Мегабанк».
Укргазпромбанк В стадії ліквідації	з 15.09.2015 по 14.09.2020	м. Київ, вул. Прорізна, 11 (044)300 03 80	З 07.11.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам ПАТ «Укргазпромбанк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк».
Укрінбанк В стадії ліквідації	з 23.03.2016 по 22.03.2020	м. Київ, вул. Січових Стрільців, 17 (044) 333 36 55	З 01.06.2016 по 14.07.2016 включно ПАТ «Укрінбанк» продовжує виплати коштів вкладникам через установи: ПАТ «Кредобанк», АБ «Укргазбанк», ПАТ АБ «Банк Південний», АТ «Ощадбанк».
Укркомунбанк В стадії ліквідації	з 15.09.2015 по 13.09.2020	м. Київ, вул. Тарасівська, 9 (044) 364 16 31, (044) 291 11 50	
Унікомбанк В стадії ліквідації	з 04.12.2015 по 03.12.2019	м. Львів, вул. Богдана Хмельницького, 117-А (032) 231 67 01, (032) 231 67 69, (032) 231 67 72	З 01.10.2018 ФГВФО здійснює виплати коштів вкладникам ПАТ «Унікомбанк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк», ПАТ «Мегабанк».
УПБ В стадії ліквідації	з 31.08.2015 по 30.08.2020	м. Київ, вул. Дегтярівська, 48 (044) 323 23 87	З 11.09.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам ПАТ «УПБ» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк», ПАТ «Мегабанк».
УФС Банк Ліквідацію завершено	14.08.2019	м. Київ, пр-т Степана Бандери (пр-т Московський), 16 (044) 536 92 10	Виплати завершені.
Фідобанк В стадії ліквідації	з 20.07.2016 по 19.07.2020	м. Київ, б-р Т. Шевченка, 8/26 (044) 593 00 47	З 09.07.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам ПУАТ «Фідобанк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний»,

			АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», АТ «Ощадбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк», ПАТ «Мегабанк».
Фінанс Банк В стадії ліквідації	с 01.06.2016	м. Київ, вул. Панельна, 5 (044) 569 40 70	
Фінансова Ініціатива В стадії ліквідації	з 22.05.2019 по 21.05.2021	м. Київ, вул. Щорса, 7/9 (044) 593 60 73	З 28.11.2016 ПАТ «КБ «Фінансова Ініціатива» продовжує виплати коштів вкладникам через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ «Банк Південний», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», ПАТ «Таскомбанк», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», АТ «Ощадбанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Універсал Банк»
Фінанси і Кредит В стадії ліквідації	з 18.12.2015 по 17.12.2020	м. Київ, вул. Дегтярівська, 48 (044) 594 83 30, (044) 391 15 84	З 26.03.2018 ФГВФО продовжує виплати коштів вкладникам АТ «Фінанси і Кредит» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ «Банк Південний», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», ПАТ «Таскомбанк», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», АТ «Ощадбанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк»
Фінбанк В стадії ліквідації	з 28.04.2017 по 27.04.2019	м. Одеса, пр-т Шевченко, 4-А 0 800 30 11 11	З 12.05.2017 ФГВФЛ здійснює виплати коштів вкладникам АТ «Фінбанк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ «ПУМБ», АБ «Укргазбанк», ПАТ «Альфа Банк», ПАТ «Таскомбанк», ПАТ АБ «Банк Південний», ПАТ «КБ «Правекс-банк», АТ «Ощадбанк».
Фінексбанк В стадії ліквідації	з 18.11.2016	м. Київ, вул. Миколи Грінченка, 4-Б (044) 490 77 22	
Фінростбанк Ліквідацію завершено	09.07.2019	м. Одеса, вул. Велика Арнаутська, 2-Б (048) 722 21 44	
Фортуна-Банк В стадії ліквідації	з 22.02.2017 по 21.02.2020	м. Київ, вул. Боричів Ток, 35-В (044) 467 05 50	З 23.02.2017 ФГВФО здійснює виплати коштів вкладникам АТ «Фортуна-Банк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ «ПУМБ», АБ «Укргазбанк», ПАТ «Альфа Банк», ПАТ «Таскомбанк» ПАТ АБ «Банк Південний», ПАТ «КБ «Правекс-банк».
Чорноморський банк розвитку та реконструкції	з 04.09.2015 по 03.09.2020	м. Київ, вул. Тарасівська, 9	

В стадії ліквідації		(044) 364 16 31, (044) 291 11 50	
Експобанк В стадії ліквідації	з 26.01.2015 по 25.01.2020	м. Київ, вул. Прорізна, 11 (044) 594 82 26	З 01.11.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам АТ «КБ«Експобанк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк», ПАТ «Мегабанк».
Енергобанк В стадії ліквідації	з 12.06.2015 по 11.06.2020	м. Київ, вул. Лютеранська, 9/9 0 800 50 15 00	З 16.04.2018 ФГВФО продовжує виплати коштів вкладникам АТ«Енергобанк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ «Банк Південний», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», ПАТ «Таскомбанк», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», АТ «Ощадбанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк»
Ерде Банк Ліквідацію завершено	з 15.01.2013 по 08.01.2018	м. Київ, вул. Прорізна, 11 (044) 594 82 23	ФГВФО повідомляє про завершення виплати гарантованих сум відшкодування коштів вкладникам АТ «Ерде Банк».
Хрещатик В стадії ліквідації	з 20.06.2019 по 19.06.2021	м. Київ, вул. Хрещатик, 8-А 0 800 30 55 05, (044) 490 52 31	З 21.06.2019 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам ПАТ «КБ«Хрещатик» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», АТ «Ощадбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Універсал Банк».
Юніон Стандарт Банк В стадії ліквідації	з 28.12.2015 по 27.12.2019	м. Київ, вул. Сагайдачного, 17 (044) 594 51 14	З 02.04.2018 ФГВФО розпочинає виплати коштів вкладникам ПАТ «Юніон Стандарт Банк» через установи: ПАТ «Кредобанк», ПАТ АБ «Південний», АБ «Укргазбанк», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «ПУМБ», ПАТ «Альфа Банк», АТ «Таскомбанк», АТ «Ощадбанк», ПАТ КБ «ПриватБанк», ПАТ «Ідея Банк», ПАТ «Банк Інвестицій та Заощаджень», ПАТ «Універсал Банк».

Додаток Г

Кошти, що виплачені вкладникам неплатоспроможних банків Фондом за період з 2016р. по 01.09.2019р., млн.грн.

Дата	Сума коштів, млн.грн.
01.01.2016	65 929,8
01.02.2016	69 309,6
01.03.2016	70 938,6
01.04.2016	72 809,8
01.05.2016	73 540,3
01.06.2016	74 513,0
01.07.2016	76 447,8
01.08.2016	78 507,7
01.09.2016	79 649,2
01.10.2016	80 011,7
01.11.2016	80 155,6
01.12.2016	80 319,5
01.01.2017	80 865,5
01.02.2017	81 952,5
01.03.2017	82 215,8
01.04.2017	86 837,5
01.05.2017	87 121,7
01.06.2017	87 327,3
01.07.2017	87 434,0
01.08.2017	87 492,4
01.09.2017	87 546,5

01.10.2017	87 603,3
01.11.2017	87 657,5
01.12.2017	87 705,6
01.01.2018	87 924,4
01.02.2018	87 981,8
01.03.2018	88 038,5
01.04.2018	88 089,5
01.05.2018	88 132,1
01.06.2018	88 193,6
01.07.2018	88 242,7
01.08.2018	88 273,5
01.09.2018	88 306,5
01.10.2018	88 336,1
01.11.2018	88 370,3
01.12.2018	88 416,3
01.01.2019	88 906,8
01.02.2019	89 225,5
01.03.2019	89 312,9
01.04.2019	89 357,0
01.05.2019	89 402,0
01.06.2019	89 446,4
01.07.2019	89 486,4
01.08.2019	89 541,5
01.09.2019	89 584,4

* не включено до розрахунку: ПАТ «АКБ «КІІВ» (передача активів та зобов'язань), ПАТ «ОМЕГА БАНК» (створено перехідний банк) та ПАТ «АСТРА БАНК» (здійснено продаж інвестору 100% акцій банку)

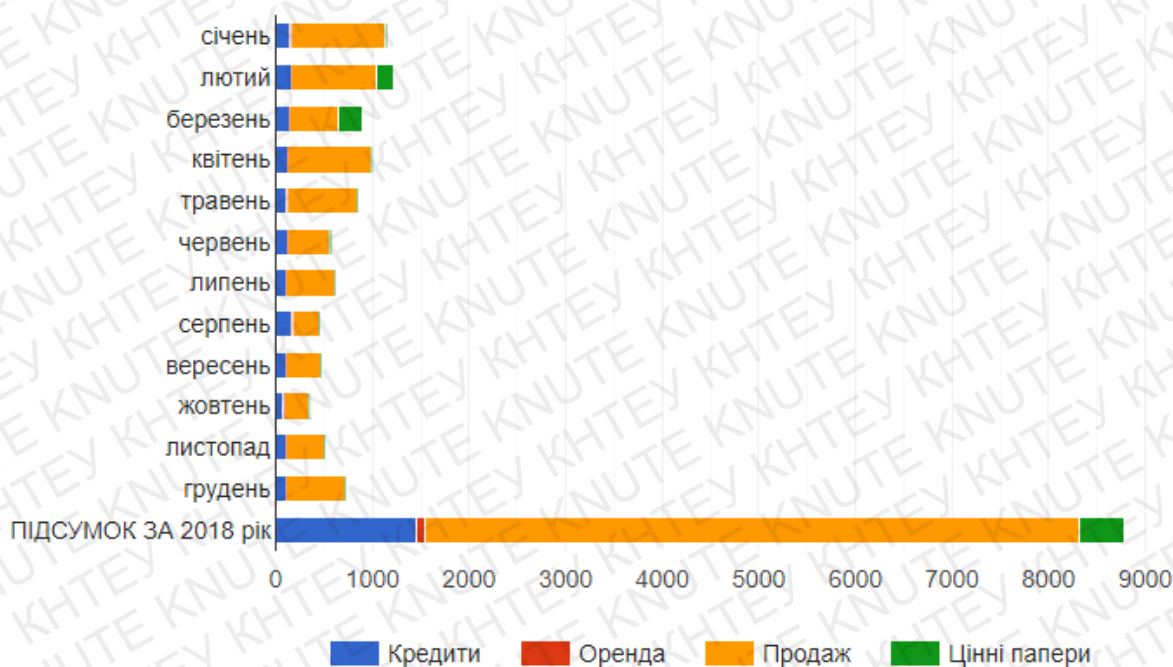
**до розрахунку включені кошти, що були виплачені Фондом до передачі активів та зобов'язань приймаючому/перехідному банку ПАТ «КБ «ПРОМЕКОНОМБАНК», АТ «БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА» та ПАТ «ТЕРРА БАНК»

Джерело: <http://www.fg.gov.ua/statystyka>

Надходження до неплатоспроможних банків протягом 2018 року

Всього по банкам ▾

Надходження до банків, млн. грн.

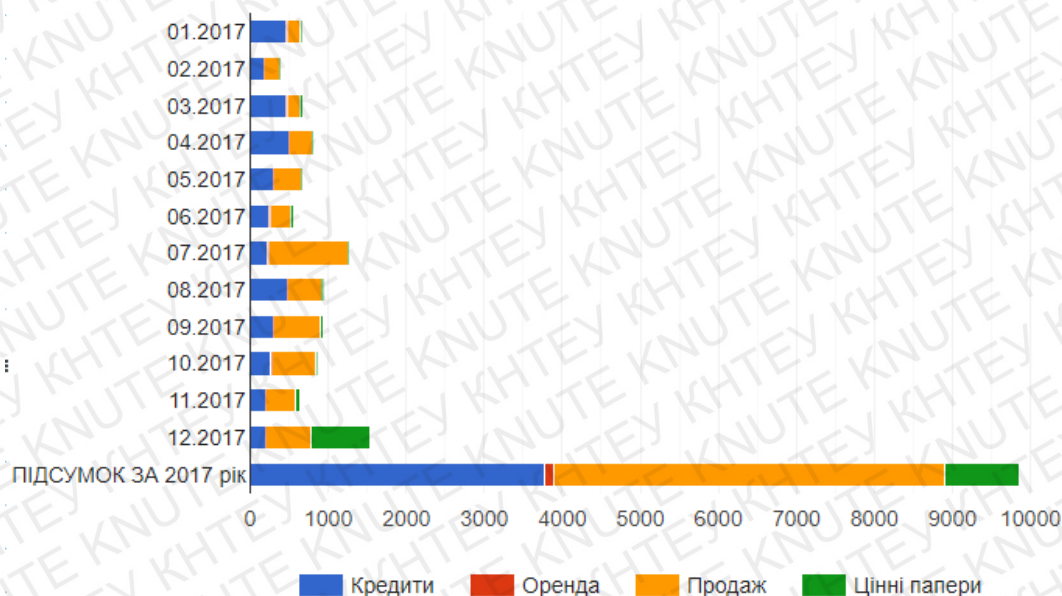

	Кредити	Оренда	Продаж	Цінні папери
січень	147.45	9.49	981.25	2.32
лютий	155.58	9.84	877.74	173.26
березень	135.51	9.97	495.38	262.73
квітень	124.10	8.28	858.12	0.50
травень	111.82	8.14	732.48	0.00
червень	123.25	8.55	425.42	15.08
липень	105.92	9.56	495.72	2.35
серпень	163.14	8.86	272.47	0.75
вересень	100.02	8.04	358.56	0.00
жовтень	78.75	7.32	256.32	7.51
листопад	99.71	7.06	399.79	0.00
грудень	102.19	8.15	611.91	0.03
ПІДСУМОК ЗА 2018 рік	1 447.44	103.27	6 765.16	464.52

Надходження до неплатоспроможних банків протягом 2017 року

Всього по банкам

Надходження до банків, млн. грн.

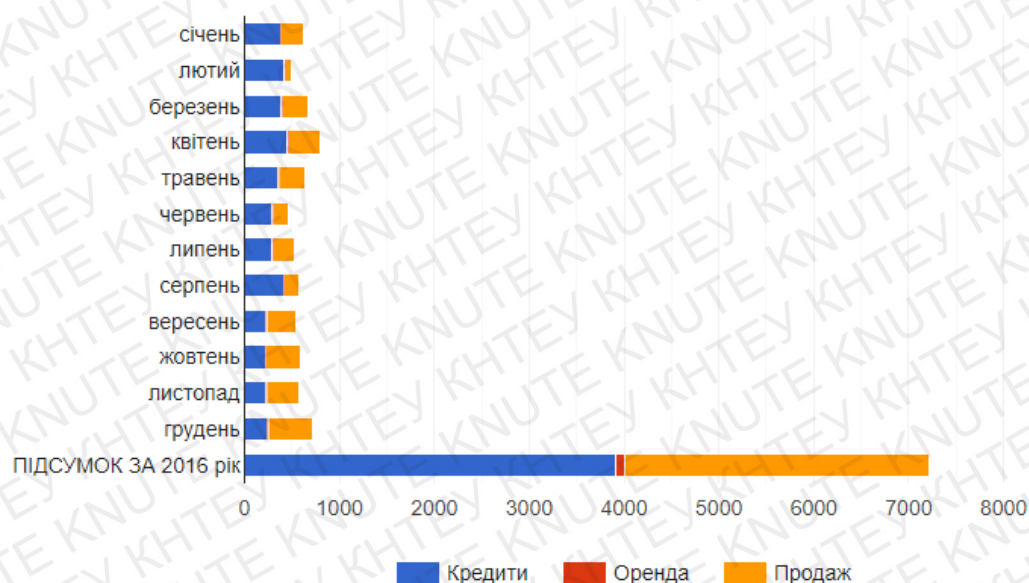

	Кредити	Оренда	Продаж	Цінні папери
01.2017	462.2	9.3	176.3	5.1
02.2017	172.5	9	188.4	12.7
03.2017	460.6	9.8	166	29.9
04.2017	492.4	8.9	290.1	0.7
05.2017	295.5	9.9	346.9	10.5
06.2017	242.8	9.6	265.5	30.8
07.2017	224.4	7.9	1022.8	2.5
08.2017	469.7	9.4	433.1	23
09.2017	294.5	10.2	601	40.2
10.2017	269.2	9.7	567.6	1.9
11.2017	193	9.9	383.4	43.3
12.2017	194.2	10	579.1	756.5
ПІДСУМОК ЗА 2017 рік	3771	113.7	5020.3	957.1

Надходження до неплатоспроможних банків протягом 2016 року

Всього по банкам

Надходження до банків, млн. грн.

	Кредити	Оренда	Продаж
січень	380.65	7.36	230.16
лютий	422.74	6.41	60.37
березень	388.74	8.75	267.71
квітень	455.00	8.45	337.82
травень	354.88	7.95	277.51
червень	291.91	8.74	166.23
липень	295.16	7.92	223.54
серпень	412.72	9.06	160.69
вересень	224.15	9.04	310.92
жовтень	224.01	6.76	363.59
листопад	226.99	8.01	332.79
грудень	237.17	12.89	472.83
ПІДСУМОК ЗА 2016 рік	3 914.10	101.33	3 204.15